

Locatie Athena (20DP)
Fruinlaan 15
2313 EP Leiden

Locatie Socrates (30GD)
Nieuwe Marnixstraat 90
2316 ES Leiden

Jaarverslag 2018

Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden

(bestuursnummer 42505)

Inhoudsopgave

1	Bestuursverslag	4
1.1	Bestuur en Raad van Toezicht	4
1.1.1	Stichtingsgegevens	4
1.1.2	Functies en nevenfuncties College van Bestuur en Raad van Toezicht.....	4
1.2	Algemene schoolinformatie	5
1.3	Missie	6
1.4	Financieel beeld op hoofdlijnen	7
1.4.1	Strategisch beleid en huisvesting	7
1.5	Realisatie beleidsvoornemens en bestuurlijke zelfevaluatie	8
1.5.1	Meerjarige beleidsontwikkelingen schoolplan.....	8
1.5.2	Onderwijskundig beleid.....	8
1.5.3	Personeelsbeleid	10
1.5.4	Beleidsontwikkelingen 2018.....	14
1.5.5	Zelfevaluatie bestuur.....	15
1.5.6	Beleggen en liquiditeitsbeheer.....	17
1.5.7	Toezicht en verantwoording: horizontale dialoog	18
1.5.8	Kwaliteit van het onderwijs	19
1.5.9	Governance, Interne beheersing en toezicht.....	20
1.5.10	Horizontale verantwoording en afhandeling klachten.....	20
1.5.11	Opleidingsschool	21
1.6	Toekomstbeeld meerjarenperspectief en risico's en begroting 2019	21
1.6.1	Meerjarenperspectief.....	21
1.6.2	Risico's	23
1.6.3	Begroting Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden 2019.....	24
1.7	Financiële kengetallen.....	25
1.8	Continuïteitsparagraaf	26
1.9	Risicoanalyse	28
2	Verslag van de Raad van Toezicht van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden 2018.....	30
2.1	Samenstelling van de Raad van Toezicht en rooster van aftreden	30
	Commissies.....	30
2.2	Vergoeding Raad van Toezicht	31
2.3	Vergaderingen	31
3	Jaarrekening	33
3.1	Algemene toelichting	33
3.1.1	Activiteiten	33
3.1.2	Continuïteit.....	33
3.1.3	Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister.....	33
3.1.4	Schattingen.....	33
3.1.5	Verbonden partijen	33
3.1.6	Toelichting op het kasstroomoverzicht	33
3.2	Algemene grondslagen.....	34
3.2.1	Algemeen.....	34
3.2.2	Vergelijking met voorgaand jaar	34
3.2.3	Leasing.....	34
3.3	Grondslagen voor waardering van activa en passiva	34

3.3.1	Materiële vaste activa	34
3.3.2	Vorderingen	35
3.3.3	Liquide middelen	35
3.3.4	Eigen vermogen	36
3.3.5	Voorzieningen	36
3.3.6	Kortlopende schulden	37
3.4	Grondslagen voor bepaling van het resultaat	37
3.4.1	Algemeen	37
3.4.2	Rijksbijdragen	37
3.4.3	Overige overheidsbijdragen	38
3.4.4	Overige baten	38
3.4.5	Personeelsbeloningen	38
3.4.6	Afschrijvingen op materiële vaste activa	38
3.4.7	Financiële baten en lasten	38
3.5	Financiële instrumenten en risicobeheersing	39
3.5.1	Marktrisico	39
3.6	Balans per 31 december 2018 (na resultaatverdeling)	40
3.7	Staat van baten en lasten 2018	42
3.8	Kasstroomoverzicht	43
3.9	Toelichting op de balans per 31 december 2018	44
3.10	Niet uit de balans blijvende activa en passiva	49
3.11	Toelichting op de staat van baten lasten 2018	51
3.12	Model E: Verbonden partijen	56
3.13	Model G1: Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule	56
3.14	WNT: Wet normering bezoldiging topfuncties publieke en semipublieke sector	57
3.15	Voorstel bestemming resultaat	59
3.16	Gebeurtenissen na balansdatum	59
4	Overige gegevens	60
4.1	Goedkeuring jaarrekening door Raad van Toezicht	60
4.2	Controleverklaring	61
Bijlage I.	Jaarverslag GMR 2017-2018	66

1 Bestuursverslag

1.1 Bestuur en Raad van Toezicht

Dit is het negende verslagjaar van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden. De school heeft twee hoofdvestigingen. Beide locaties Athena en Socrates bieden volwaardig gymnasium onderwijs van klas 1 t/m 6.

1.1.1 Stichtingsgegevens

Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden
Fruinlaan 15
2313 EP Leiden

De Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden (hierna: SSGL) is opgericht in 2010 en ingeschreven in het stichtingenregister onder nummer: 2736.28.16. Vanaf 1 januari 2010 is het bestuur van de SSGL het bevoegd gezag van het Stedelijk Gymnasium. Sinds 1 augustus 2011 hebben de twee locaties van het Stedelijk gymnasium een apart brinnummer:

- Stedelijk Gymnasium Leiden, locatie Athena, Fruinlaan 15, 2313 EP Leiden (20DP)
- Stedelijk Gymnasium Leiden, locatie Socrates, Nieuwe Marnixstraat 90, 2316 ES Leiden (30GD)

1.1.2 Functies en nevenfuncties College van Bestuur en Raad van Toezicht

In het kalenderjaar 2018 bestaat het College van Bestuur uit de heer drs. B.Th.J. Vieveen, voorzitter van het College van Bestuur en mevrouw drs. I. Krul, lid van het College van Bestuur.

De Raad van Toezicht bestaat uit mevrouw prof. dr. M. van Eck van der Sluijs-van de Bor (voorzitter), mevrouw drs. S.L. Pikker, de heer drs. C.T.M. Kouwenaar, de heer mr. A.H. den Held en de heer dr. W.P. de Ridder.

College van bestuur	Functie	Nevenfuncties
de heer drs. B.Th.J. Vieveen	Voorzitter CvB St. Stedelijk Gymnasium Leiden	Lid Raad van Rectoren ICLON (onbezoldigd)
mevrouw drs. I. Krul	Lid CvB St. Stedelijk Gymnasium Leiden	
Raad van Toezicht	Functie	Nevenfuncties
mevrouw prof. dr. M. van Eck van der Sluijs-van de Bor	Emeritus hoogleraar/opleidingsdirecteur aan de VU Amsterdam	Voorzitter RvT St. Stedelijk Gymnasium Leiden (bezoldigd)
mevrouw drs. S.L. Pikker	Directeur NS Concernhuisvesting	- Lid RvT St. Stedelijk Gymnasium Leiden (bezoldigd) - Lid RvC Waterweg Wonen Vlaardingen (bezoldigd)

Raad van Toezicht	Functie	Nevenfuncties
de heer drs. C.T.M. Kouwenaar	Vrije Universiteit Amsterdam: - Coördinator Aurora Universities Network - Directeur Matermind Europe - Redacteur VU International News en reviews	Vice-voorzitter RvT St. Stedelijk Gymnasium Leiden (onbezoldigd)
de heer mr. A.H. den Held		- Lid RvT St. Stedelijk Gymnasium Leiden (bezoldigd) - Lid van de Ledenraad Rabobank Den Haag - Bestuurslid bij de Stichting Horst Gerson Lezingen (onbezoldigd)
de heer dr. W.P. de Ridder	Directeur en eigenaar van Futures Studies	- Lid RvT St. Stedelijk Gymnasium Leiden (bezoldigd) - Lid van de Raad van Commissarissen van Woningstichting Nieuwkoop (bezoldigd) - Lid van de Raad van Toezicht van Stichting PEP (vrijwilligersvergoeding)

1.2 Algemene schoolinformatie

Het Stedelijk Gymnasium Leiden is het grootste zelfstandige gymnasium van Nederland. Het Stedelijk Gymnasium Leiden is een openbare school met een lange geschiedenis. Als eerste gymnasium in ons land werd het in 1838 opgericht als voortzetting van de Latijnse school, waarvan de oudste vermelding dateert uit 1324.

In oktober 2018 telt het Stedelijk Gymnasium in Leiden 2021 leerlingen, van wie meer dan de helft uit naburige gemeenten komt. De school heeft dan ook een duidelijk regionale functie.

De school is gehuisvest op twee locaties: de locatie Athena aan de Fruinlaan in Leiden-Oost, met 1093 leerlingen en de locatie Socrates aan de Nieuwe Marnixstraat in Leiden-Noord, met 928 leerlingen. Acht leerlingen hiervan volgen hun lessen bij het regionaal opleidingscentrum mboRijnland, Voortgezet Algemeen Volwassenenonderwijs (VAVO). De SSSL heeft samenwerkingsovereenkomsten voor deze leerlingen met mboRijnland.

De school maakt de laatste jaren een sterke groei door. Sinds 1992 is het leerlingenaantal meer dan verdubbeld van 940 leerlingen tot 2021 in het schooljaar 2018-2019.

	2015	2016	2017	2018
Aantal leerlingen	2005	2017	2036	2021

1.3 Missie

Inhoud en onderwijskwaliteit

Het onderwijs op onze school is in eerste instantie gericht op de inhoud. Deze focus wordt weerspiegeld in de samenstelling van het docentenbestand, dat voor het overgrote deel bestaat uit (academisch geschoolde) docenten met een eerstegraads onderwijsbevoegdheid.

Het Stedelijk Gymnasium wil onderwijs bieden van een hoge kwaliteit. Wij streven naar effectief onderwijs, waarbij rekening wordt gehouden met verschillen in leertempo, leerstijl en niveau. Wij houden rekening met individuele achterstanden en leermoeilijkheden terwijl leerlingen die meer aankunnen dan het reguliere lesprogramma, moeten kunnen rekenen op extra aanbod en uitdaging.

Ambitie en talentontwikkeling

Het Stedelijk Gymnasium streeft ernaar een klimaat te scheppen waarin ambitie als kwaliteit wordt gezien, voor zowel leerlingen als personeel. Dit betekent voor ons onderwijs dat wij binnen en buiten de reguliere lessen mogelijkheden aanbieden die verder gaan dan het voorgeschreven curriculum. Hierdoor krijgen leerlingen de kans om hun eigen talenten optimaal tot hun recht te laten komen en uit te blinken op alle mogelijke terreinen. Onze school wil bij de inrichting van het onderwijs de nadruk leggen op de eigen verantwoordelijkheid van de leerlingen. Sociale vorming en samenwerking met anderen staan daarbij hoog in het vaandel. Studie- en huiswerkhulp en coaching van onderbouwleerlingen door bovenbouwleerlingen wordt gestimuleerd. De school hecht aan een goede en ordelijke en veilige werksfeer voor de leerlingen en streeft ernaar ook buiten de lestijden de school open te stellen als studieplek voor huiswerk en voor verdiepende en remediërende activiteiten van de leerlingen.

Attitude, ruimte en respect

Een belangrijk op klassieke leest geschoeid vormingsdoel is het ontwikkelen van de “forma mentis”, het ontwikkelen van een kritische en analytische attitude bij onze leerlingen. Deze instelling is van grote waarde bij alle vakken en activiteiten op school, bij vervolgstudies en in de maatschappij.

Wij stimuleren een klimaat van openheid, wederzijds respect en een persoonlijke benadering. Onze school bevordert mondigheid en een kritische zelfstandige houding, waarbij respect voor andere opvattingen centraal staat. Discriminerend of ondermijnend gedrag tolereren we niet. Iedere leerling en medewerker moet zich veilig en gerespecteerd voelen.

Binding

Een grote betrokkenheid van alle geledingen op school is noodzakelijk. Wij vinden het belangrijk dat leerlingen zelf verantwoordelijkheden dragen en serieus genomen worden. De zeer actieve leerlingenvereniging USA organiseert culturele en sportieve activiteiten, feesten en geeft het leerlingenblad (Socius) uit. Leerlingen uit klas 5 zijn hulpmentor voor klas 1, leerlingen uit de bovenbouw geven huiswerkhulp aan leerlingen uit de onderbouw en leerlingen maken deel uit van de Medezeggenschapsraad, gebruikersraad en andere overlegorganen. Ouders leveren een waardevolle bijdrage aan de ontwikkeling van de school door hun betrokkenheid in de ouderraad, de medezeggenschapsraad (MR), als klassenouder of begeleider bij projecten en andere activiteiten.

Organisatiedoelen

De organisatiedoelen worden verwoord in de kernkwaliteiten van de school:

- het geven van effectief onderwijs dat in eerste instantie gericht is op de inhoud en de kwaliteit;
- het scheppen van een klimaat voor zowel leerlingen als personeel waarin ambitie als kwaliteit wordt gezien, waarin ieder zijn talenten optimaal kan ontwikkelen en waarin ieder kan excelleren;

- het ontwikkelen van een kritische en analytische attitude bij de leerlingen;
- het creëren van betrokkenheid en binding met de school van leerlingen, ouders en medewerkers.

1.4 Financieel beeld op hoofdlijnen

Het bestuursverslag 2018 van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden geeft een getrouw beeld van de toestand van de Stichting op de balansdatum.

De exploitatiecijfers over het totale kalenderjaar 2018 laten een positief resultaat zien (€ 512.511). Dit resultaat is tot stand gekomen door een positieve ontwikkeling ten opzichte van de begroting in alle vier de kwartalen. De inkomstenkant wijkt m.b.t. de Rijksbijdragen enorm af van de prognose (+€ 427.050). Aan de kostenkant zijn er verschillen m.b.t. de schoolboeken (€ 110.921 minder dan begroot).

De kengetallen solvabiliteit en liquiditeit bleven onverminderd hoog en lieten op balansdatum geen wezenlijke verandering zien ten opzichte van het vorig kalenderjaar. Risico's staan vermeld in par 1.6.2 en worden geanalyseerd in de risicoanalyse (par 1.9). Met betrekking tot het kasstroomoverzicht (zie p.43 en de toelichting op p.34) en de financieringsbehoefte zijn in het kalenderjaar geen bijzonderheden te vermelden.

Voorgaande verslagjaren werd gemeld dat de reservepositie na afloop van het boekjaar tot een te hoog niveau was toegenomen. De hoogte van de financiële buffer heeft ertoe geleid dat het bestuur besloten heeft om in een periode van ca. 10 jaar, waarbinnen naar verwachting ook leerlingenpopulatie en huisvesting op korte termijn zich zullen stabiliseren (zie Strategisch beleid en huisvesting), een deel van de reserves in te zetten voor een (min of meer) structurele besteding. Dit heeft de volledige instemming van de Raad van Toezicht en de GMR gekregen. Bij het vaststellen van de begroting en meerjarenbegroting in de Kadernota worden jaarlijks, zolang het financiële perspectief daartoe de ruimte geeft, voorstellen gedaan om met nieuw (structureel) beleid de reserves af te bouwen.

De extra bedragen kunnen pas optimaal ingezet kunnen worden als voldoende huisvesting geregeld is. Het perspectief voor de realisering hiervan is na balansdatum in mei 2019 duidelijk geworden. De gemeenteraad heeft haar goedkeuring verleend aan de uitbreiding van de locatie Athena en de uitbreiding kan in de zomer van 2019 beginnen. Het bestuur heeft besloten om de invulling van het nieuwe beleid verder uit te werken en te realiseren. Zolang de financiële situatie hier ruimte voor biedt, zal een niet sluitende begroting worden gepresenteerd om de reserves tot een aanvaardbaar niveau terug te brengen. De bekostiging van het nieuwe beleid dat hieruit voortvloeit, is in de meerjarenbegroting geconcretiseerd. Om de overmatige reserves terug te brengen is - naast het terugbrengen van de groeps grootte - de afgelopen komende jaren aanvullende structurele kwaliteitsbevorderende maatregelen genomen, waaronder een (gedeeltelijke) eigen bekostiging van de optimale functiemix, het aanstellen van een conector onderwijs en zorg, het aanbieden van facultatieve extra vakken, zoals een het vak onderzoek, wiskunde C en drama en meer vakondersteuning (uitbreiding uren TOA's).

1.4.1 Strategisch beleid en huisvesting

Het beleid van de Stichting Stedelijk Gymnasium is steeds geweest om zoveel mogelijk leerlingen de kans te geven een goede gymnasiumopleiding te volgen. Om te kwaliteit te kunnen waarborgen acht het bestuur het noodzakelijk om de grenzen aan de groei te gaan bewaken. Voor de locatie Athena heeft het bestuur een aanvraag ingediend voor een beperkte structurele uitbreiding van 6 á 8 lokalen, die is gehonoreerd door de gemeente Leiden. In 2018 is de aanbesteding van dit bouwproject mislukt.

In 2019 wordt een herzien plan aanbesteed. De maximumcapaciteit van de twee locaties zal na de uitbreiding circa 2000 leerlingen bedragen. Deze schoolgrootte:

- kan komende jaren voor een stabiel pedagogisch klimaat op beide locaties zorgen
- is ook op langere termijn op grond van de prognoses reëel
- hoeft niet ten koste te gaan van vwo-afdelingen van andere scholen in de omgeving

Om deze situatie te bereiken kan het noodzakelijk zijn voor het bestuur om, afhankelijk van de ontwikkeling in de leerlingenpopulatie, indien noodzakelijk, incidenteel een plafond in het aantal aan te nemen leerlingen per schooljaar aan te brengen om de schoolgrootte te stabiliseren .

Net als tot nu toe gebruikelijk bij de loting voor de locatieplaatsing zal hierbij gekozen worden voor een ongewogen loting. Loting met postcodepreferentie is wettelijk niet mogelijk en andere regelingen met betrekking tot een ongelijke weging acht het bestuur niet wenselijk om het open karakter van het gymnasium zo veel mogelijk te behouden. In 2018 was met een totaal van 345 leerlingen voor klas 1 een loting niet noodzakelijk.

1.5 Realisatie beleidsvoornemens en bestuurlijke zelfevaluatie

1.5.1 Meerjarige beleidsontwikkelingen schoolplan

De beleidsvoornemens zoals deze zijn geformuleerd in het schoolplan worden uitgevoerd, geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. De evaluatie maakt onderdeel uit van de van tevoren vastgestelde beleidscyclus. Het schoolplan omvat beleidsvoornemens op het gebied van school- en onderwijskundig beleid, personeelsbeleid, kwaliteitszorg, financieel en materieel beleid, interne en externe communicatie.

1.5.2 Onderwijskundig beleid

Het Stedelijk Gymnasium Leiden biedt onderwijs op hoog niveau aan: er is voor veel vakken meer aanbod in het opdoen van kennis en vaardigheden dan het minimale curriculum. Het SGL onderhoudt nauwe contacten met de Universiteit Leiden. Leerlingen participeren in aansluitingsprojecten VWO-WO.

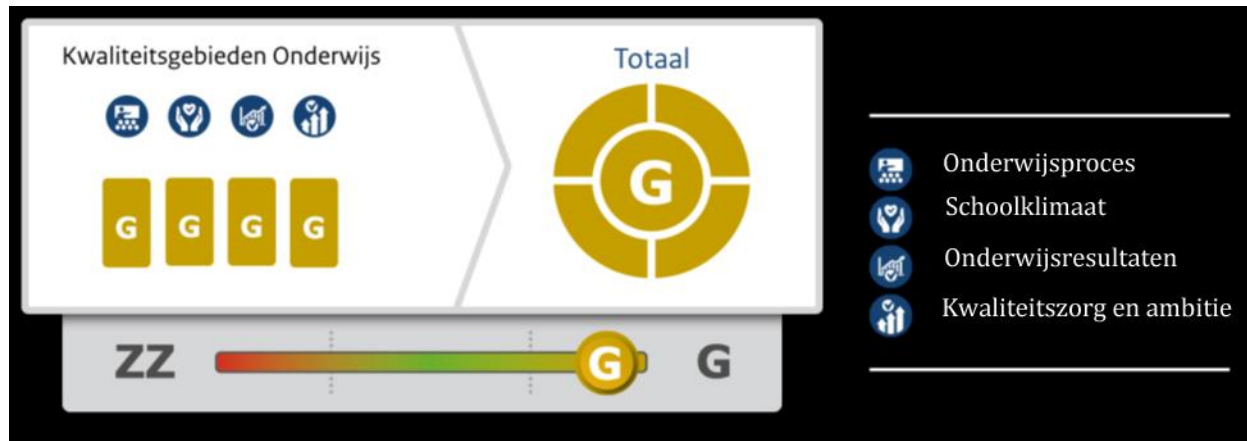
Het Stedelijk Gymnasium heeft het vertrouwen van de Inspectie van het Onderwijs. Bij het laatste inspectieonderzoek werd de op alle vier de kwaliteitsgebieden Onderwijsproces, Schoolklimaat, Onderwijsresultaten en Kwaliteitszorg en ambitie de kwalificatie *Goed* toegekend. De conclusie van de inspectie luidde:

“Wij beoordelen het onderwijs op de locaties Socrates en Athena van het Stedelijk Gymnasium als goed.

Wij geven deze waardering op grond van een aantal overwegingen:

- De school heeft een goede kwaliteitscultuur,
- het zicht op de ontwikkeling en begeleiding is goed,
- de school biedt haar leerlingen veel extra's in het aanbod,
- de school heeft een uitgebreid netwerk van partners waarmee zij goed samenwerkt.

De school voldoet bij deze oordelen op overtuigende wijze aan de basiskwaliteit en realiseert daarnaast schooleigen doelstellingen.”

Van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap ontving het Stedelijk Gymnasium Leiden zowel in 2012, 2013, als in 2014 het predicaat excellente school. In 2015 en 2018 is het predicaat voor de periode van drie jaar toegekend. Uit het juryrapport 2018-2021:

Beide locaties van het Stedelijk Gymnasium hebben van de Inspectie van het onderwijs het predicaat 'Excellente School 2019-2021' gekregen. Het predicaat is voor drie jaar verleend. Een door de inspectie samengestelde deskundige jury heeft de scholen beoordeeld.

"De jury is van oordeel dat het Stedelijk Gymnasium het predicaat Excellente School toekomt. De jury is onder de indruk van de persoonlijke aandacht voor leerlingen en het creëren van een ambitieuze en uitdagende cultuur waarin iedereen zijn talentvleugels kan geven.

Het Stedelijk Gymnasium kan als voorbeeld dienen voor andere scholen.

Het Stedelijk Gymnasium omschrijft haar excellentieprofiel als Talentontwikkeling van alle leerlingen binnen een sociale context. Niet alleen de ontwikkeling van merkbaar talent, maar ook van verborgen talent, waarbij sociale vorming en samenwerking gestimuleerd worden. De jury komt tot de conclusie dat dit een helder en relevant excellentieprofiel is voor het Stedelijk Gymnasium.

Het excellentieprofiel van het Stedelijk Gymnasium wordt goed uitgevoerd. De jury concludeert dat de school een weloverwogen aanpak heeft met betrekking tot het excellentieprofiel. Meer samenhang te brengen tussen talent en de keuze uit het brede aanbod van activiteiten wordt in gang gezet, door in te zetten op gepersonaliseerd leren en het geven van feedback. Daar ligt nu een goede basis voor.

De jury concludeert voorts dat de school haar doelstellingen lijkt te gaan behalen en daarbij voldoende instrumenten in handen heeft om de resultaten van het excellentieprofiel valide en betrouwbaar vast te stellen. De school behaalt met haar getalenteerde leerlingen goede tot zeer goede resultaten bij de examens. Zij behoort met een aantal vakken tot de top van Nederland. De resultaten van het excellentieprofiel trekt de jury wat breder, ook naar het proces, omdat samenhang brengen in het excellentieprofiel centraal staat. De eerste signalen zijn positief, de school is goed op weg.

De school evalueert en borgt bewust haar excellentieprofiel. Zij kijkt met behulp van haar kwaliteitszorgsysteem systematisch terug en vooruit en werkt duurzaam aan het bijstellen van het excellentieprofiel. De school kan duidelijk aantonen dat sinds de vorige jurering het excellentieprofiel groei heeft doorgemaakt en dat het excellentieprofiel toekomstbestendig is.

Het Stedelijk Gymnasium Athena is met betrekking tot het excellentieprofiel zowel intern als extern gericht en neemt zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid.

Talentontwikkeling voor speciale groepen, maar ook aandacht voor verborgen groepen maakt de school met haar excellentieprofiel waar."

1.5.3 Personeelsbeleid

De visie van de school op personeelsbeleid is:

“De school is een school waar de organisatie en het personeelsbeleid in overeenstemming zijn met de missie en de kernkwaliteiten. Het personeelsbeleid is er daarbij op gericht een klimaat te bieden waarin het personeel zich gewaardeerd weet en zich gestimuleerd voelt in de eigen ontwikkeling, passend binnen de missie van de school. Wij willen niet alleen met leerlingen, maar ook met elkaar als medewerkers zorgvuldig omgaan en eisen niet alleen van leerlingen hoge kwaliteit, maar ook van medewerkers. De school is een “lerende organisatie” een organisatie die niet alleen in staat is om te leren, maar ook om “leren te leren” (individueel en collectief). De medewerkers beschouwen zichzelf en elkaar als volwassen individuen, die zelf verantwoordelijkheid nemen voor hun functioneren in relatie tot elkaar.”

Vanuit de organisatiedoelen en de visie op personeelsbeleid zijn de volgende doelen geformuleerd:

- *Behoud en onderhoud van de kwaliteit van de arbeid bij het personeel;*
- *Het scheppen van een goed werkklimaat en werksfeer;*
- *Het creëren van goede arbeidsvoorwaarden en omstandigheden.*

Om dit te bereiken wordt beleid gemaakt op de volgende terreinen:

- Gesprekkencyclus
- Loopbaanontwikkeling
- Scholing
- Formatie- en organisatie
- Arbeidsvoorwaarden
- Arbeidsomstandigheden

De thema's in dit beleid zijn veiligheid, gezondheid en welzijn.

Jaarlijks wordt aan de hand van het schoolplan een jaarplanning ofwel activiteitenplan opgesteld.

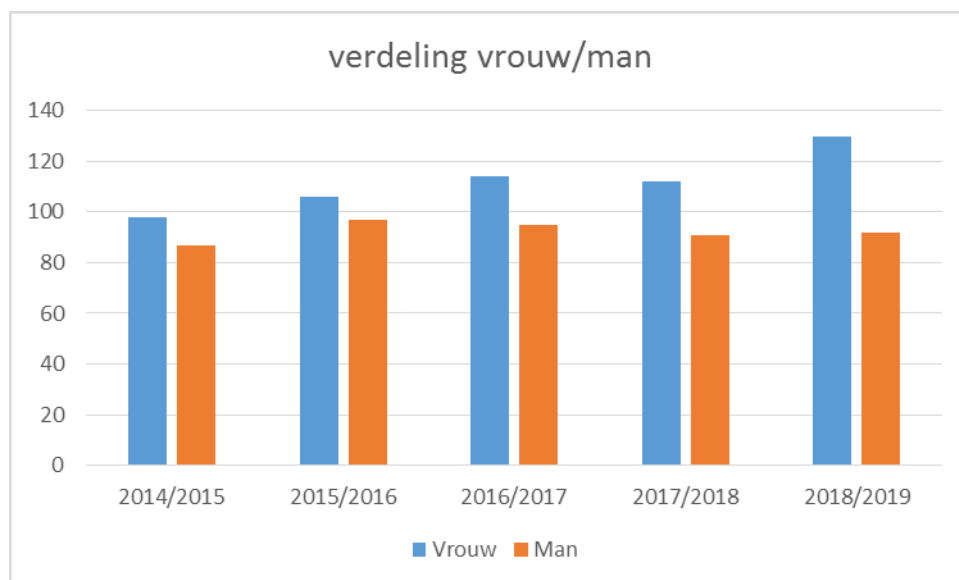
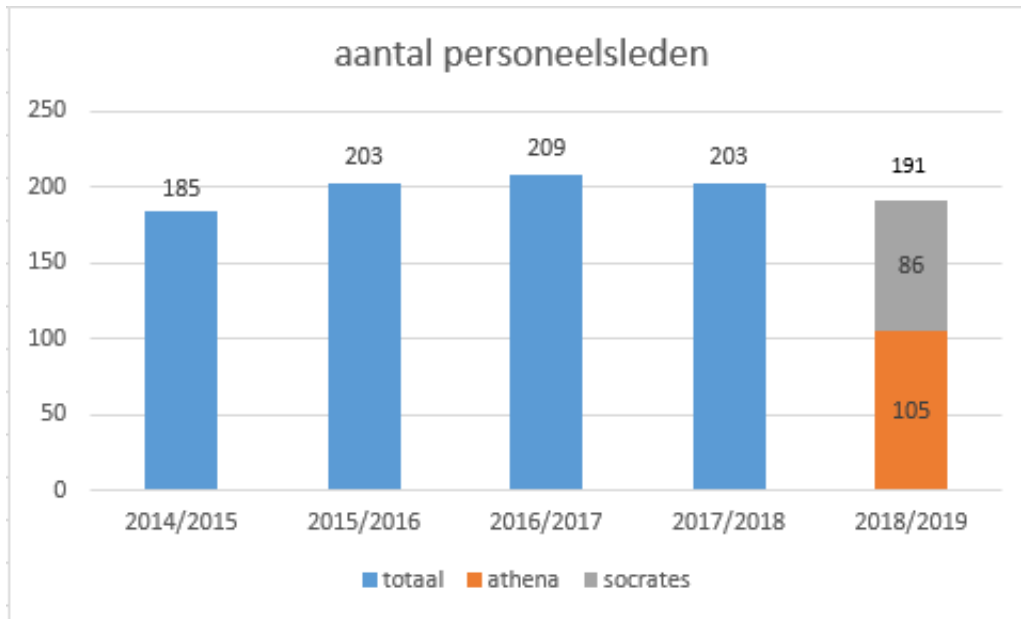
- **Gesprekkencyclus**

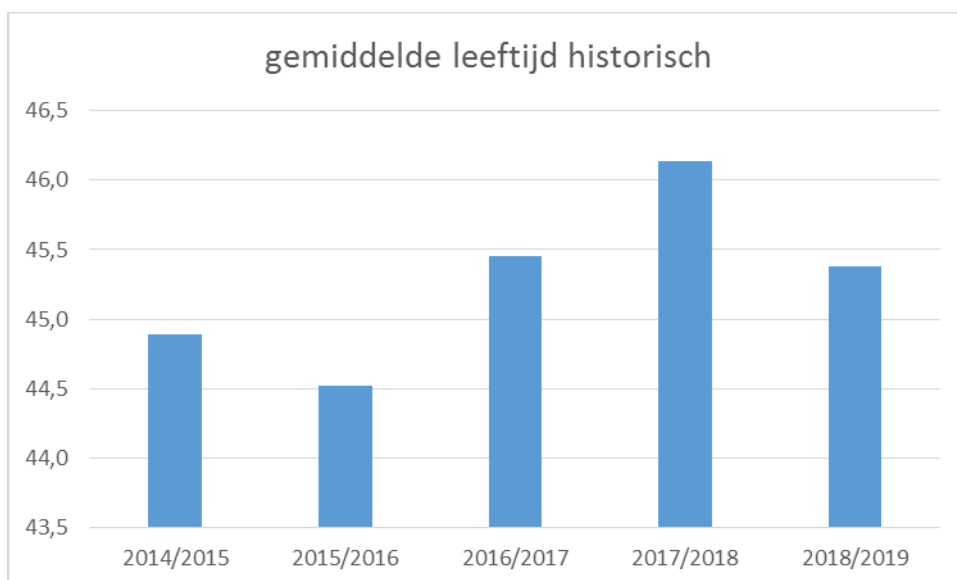
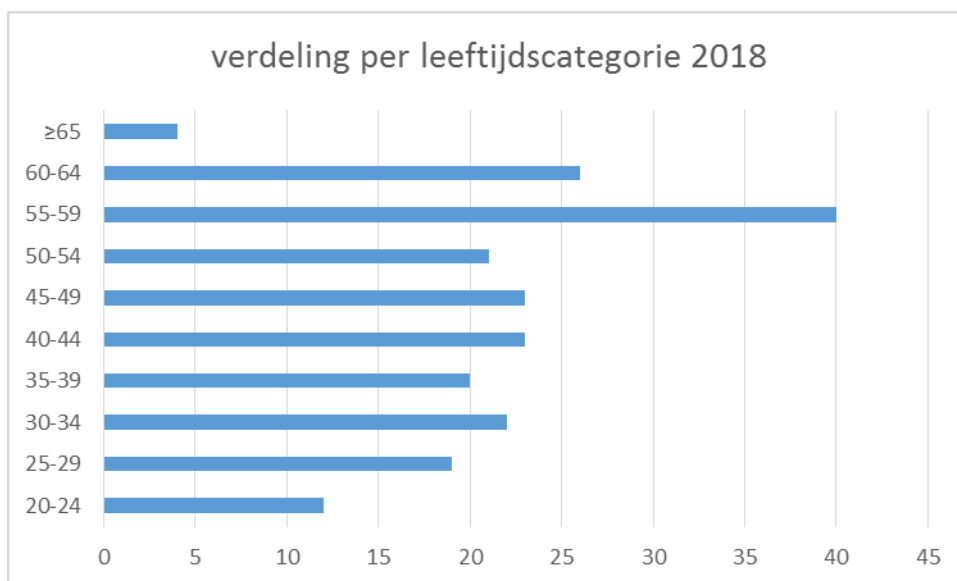
Met alle nieuwe medewerkers worden beoordelingsgesprekken na afloop van het eerste jaar gevoerd. Met ingang van 1 augustus 2018 hebben 12 nieuwe docenten een aanstelling gekregen. De nieuwe docenten volgen bij een positieve beoordeling een driejarige inductietraject.

Met het traject functioneringsgesprekken is een tweejaarlijkse cyclus afgesproken met de PMR. Met ongeveer de helft van de docenten en alle stafmedewerkers is dit jaar een functioneringsgesprek gevoerd.

- **Gegevens medewerkers**

De ontwikkeling van de personeelsformatie binnen de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden valt af te lezen uit de navolgende grafieken:

- **Formatie**

De aanmelding van 345 leerlingen in 2018 leidde tot de vorming van twaalf brugklassen: zes op Socrates en zes op Athena. Dit had gevolgen voor de formatie. In de volgende tabel wordt de relatie zichtbaar gemaakt tussen de volgens het rekenmodel van de lumpsumbekostiging beschikbare en de ingezette fte's.

Bekostiging en inzet personeel		BEREKENINGSGRONDSLAG		FORMATIE IN FTE	
		BEKOSTIGING IN FTE			
		schooljaar 2017-2018	schooljaar 2018-2019	schooljaar 2017-2018	schooljaar 2018-2019
	Formatie directie				
1.	Directie			2,00	2,00
2.	conrector			1,90	1,90
3.	Coördinatoren			3,18	3,21
	TOTAAL DIR	11,98	11,88	7,08	7,11
	Formatie onderwijzend				
4.	Onderwijzend personeel	106,38	105,53	94,56	94,52
	Beter Presteren/SWV	4,18	4,50		
5.	Niet-lesgebonden taken			12,06	12,88
	TOTAAL OP	110,56	110,03	106,62	107,40
	Formatie ondersteunend				
6.	Overig personeel				
	TOTAAL OOP	19,41	19,24	20,62	20,92
	ALGEMEEN TOTAAL	141,95	141,16	134,32	135,44

Berekeningsgrondslag personeel deel lumpsumbekostiging ten opzichte van inzet personeel 2018

- **Het gevoerde beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag**

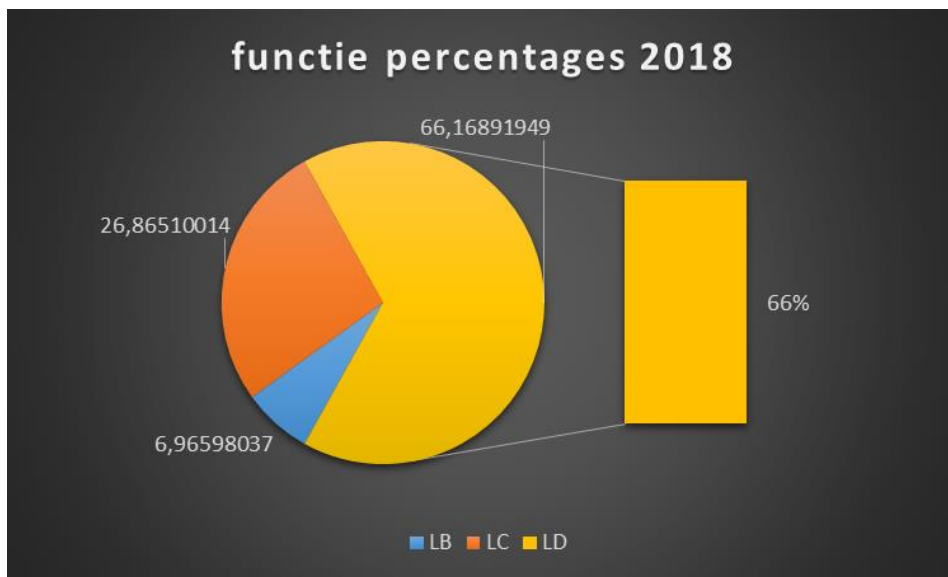
Het gevoerde beleid is gericht op beheersing van uitgaven inzake uitkeringen na ontslag.

- **Personeelsbeleid & Functiemix**

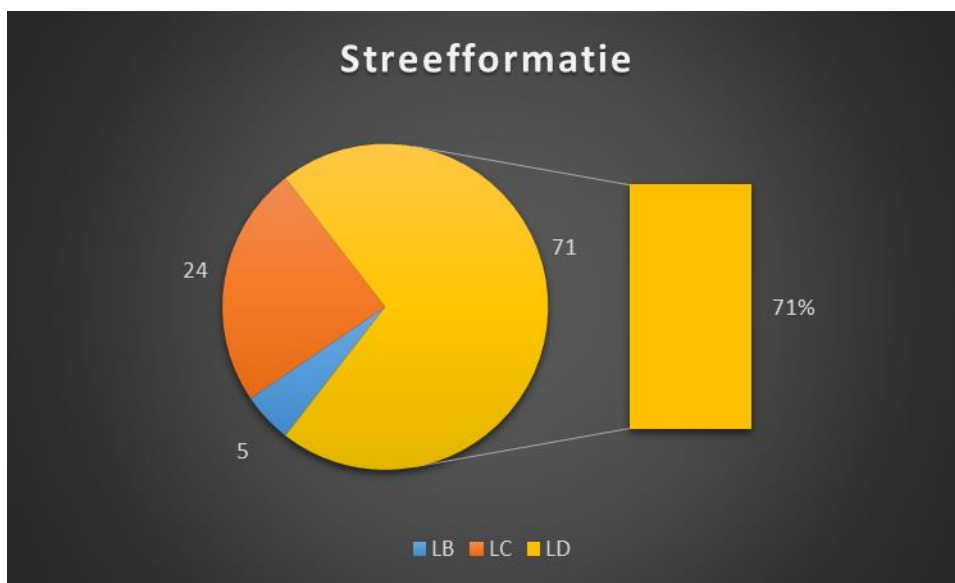
Het personeelsbeleid is erop gericht een klimaat te bieden waarin het personeel zich gewaardeerd en gestimuleerd voelt in de eigen ontwikkeling. In het schooljaar 2003-2004 is het functiebouwwerk FUWA-VO ingevoerd. In de CAO VO 2008-2010 is de functiemixregeling opgenomen. Deze regeling hield in dat de CAO aan de scholen voorschrijft hoeveel procent van de docenten in LB, LC en LD moeten worden benoemd. De concrete doelstellingen met betrekking tot percentages in salarisschalen waaraan de SSSL moet voldoen om voor de extra bekostiging in aanmerking te komen waren:

- In 2011 30% LB minder, 29% LC meer en 1% LD meer.
- In 2014 50% LB minder, 39% LC meer en 11% LD meer.

In 2014 blijkt volgens de rekentool van het ministerie dat de bekostiging niet toereikend is om de oorspronkelijke streefcijfers voor 2014 te realiseren. Voor het SGL werd berekend dat het doorvoeren van het oorspronkelijke functiemixstreefwaarde van 178 zou leiden tot een tekort van 2,5% van de loonkosten. De overheidsbekostiging was toereikend om 62% van de oorspronkelijke doelstelling te realiseren, wat zou leiden tot een functiemixgetal van 155. De actuele situatie in oktober 2014 liet, mede door het in de nieuwe cao geldende entreerecht, een functiemix van 160 zien. Begin 2015 heeft een Decentraal Georganiseerd Overleg plaatsgevonden waarin het uiteindelijke streefgetal voor de functiemix is afgesproken. Dit getal is vastgesteld op 166 en deze streefwaarde wordt door het bestuur gehanteerd zolang de financiële middelen daartoe toereikend zijn. Het functiemixgetal wordt bepaald door de verhouding tussen de LD-, LC- en LB-functies. In 2018 was de verhouding als volgt:

De overeengekomen functiestreefwaarde laat zien dat er in 2018 binnen de LD-functies nog enige ruimte is:

In 2019 wordt een sollicitatieprocedure voor de LD-ruimte gestart.

1.5.4 Beleidsontwikkelingen 2018

Het schoolbeleid wordt voorbereid en besproken in de vergaderingen van de schoolleiding, het College van Bestuur en de Raad van Toezicht. Het expliciteren van de verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Toezicht is gedurende het afgelopen twee jaar een belangrijk onderwerp van gesprek geweest in de vergaderingen van Bestuur en Raad van Toezicht. Bij de verzelfstandiging is gekozen voor het RvT-CvB model.

In 2018 waren er tien bestuursvergaderingen en vier vergaderingen van de Raad van Toezicht. De belangrijkste onderwerpen die tijdens de vergaderingen van 2018 aan de orde zijn gekomen zijn:

- Financiële kwartaalrapportages, Meerjarenkadernota, Bestuursverslag, Verslag Raad van Toezicht, Jaarrekening en Begroting;
- Voortgang Uitbreiding locatie Athena en tijdelijke huisvesting;
- Kwaliteitszorg: leerling-, personeel- en oudertevredenheidsonderzoeken;
- Inspectierapport;
- Functioneringsgesprekken College van Bestuur;
- Schoolplan 2019-2023
- (Her-)benoeming leden Raad van Toezicht;
- strategisch beleid en huisvesting;
- Passend Onderwijs;
- Risicomanagement;
- Formatieplan 2018-2019;
- Ondersteuning Raad van Toezicht;
- Kadernota, financieel meerjarenperspectief en hoogte reserves;
- Structurele uitbreiding locatie Athena en tijdelijke huisvesting;

1.5.5 Zelfevaluatie bestuur

In 2018 heeft het bestuur van de Stichting Stedelijk Gymnasium een uitgebreide zelfevaluatie voorgelegd aan de Inspectie van het onderwijs met als doel de kwalificatie 'Goed' te verwerven in het kader van het traject Excellente Scholen 2019-2021.

In de zelfevaluatie wordt het totale onderwijsproces als goed beoordeeld. De inspectie onderschrijft deze evaluatie. Alle standaarden voldoen volgens de inspectie aan de basiskwaliteit. En bij de door het bestuur in de zelfevaluatie als goed beoordeelde standaarden voldoet de school volgens de inspectie op overtuigende wijze aan de deugdelijkheidseisen en realiseert de school ook eigen doelstellingen.

Onderwijsproces

In de zelfevaluatie van het gerealiseerde onderwijsproces worden met name de aspecten OP1, OP2, OP3, OP4 en OP6 onder de loep genomen.

Het bestuur beoordeelt OP1 als goed. Op basis van de periodieke tevredenheidsonderzoeken (Kwaliteitsscholen) constateren we dat de tevredenheid onder zowel ouders- als leerlingen op OP1(aanbod) hoog is.

Het bestuur beoordeelt OP2 als goed met als belangrijkste ontwikkelpunt het verbeteren van de doorstroom in de onderbouw. Ook de uitslag van de tevredenheidsonderzoeken zijn op dit onderdeel goed.

Het bestuur beoordeelt OP3 als goed met als belangrijkste ontwikkelpunt meer differentiatie in de les. Ook uit de resultaten van de tevredenheidsonderzoeken blijkt dat Op3 didactisch handelen door zowel ouders- als leerlingen hoog gewaardeerd wordt. We streven naar minimaal een 8 door ouders op dit onderdeel en een 7.5 onder leerlingen. Alleen op OP3 didactisch handelen extra halen we dit nog niet. In de Akademie en de buitenschoolse scholing zal dit thema als aandachtspunt worden geagendeerd.

Het bestuur kwalificeert OP4 als goed. Ontwikkelpunt is nog meer maatwerk bieden voor met name de doelgroep "nieuwe gymnasiasten". We zijn nog niet tevreden met het aantal nieuwe gymnasiasten dat onvertraagd doorstroomt van klas 1 naar het examen. We zijn gestart met handelingsgericht werken in de klas door per locatie HWG-teams op te zetten (zie ontwikkelagenda). Dit willen we na evaluatie doorzetten naar de bovenbouw. Dit alles wordt gefinancierd door de inzet van de extra gelden van het

samenwerkingsverband. Jaarlijks evalueren we al onze extra zorg met de (externe) begeleiders passend onderwijs en met de directeur van het samenwerkingsverband. Zij kunnen onze zorg beoordelen ten opzichte van de zorg die andere scholen organiseren. Zij beoordelen onze zorg als bovengemiddeld goed.

Het bestuur vindt dat het Stedelijk actief participeert in samenwerkingsverband met diverse lokale spelers, waarbij de nadruk ligt op de doelgroep “nieuwe gymnasiasten”, aansluitend op het speerpunt uit het schoolplan om actief beleid te zetten op deze groep. Het bestuur kwalificeert OP6 daarom als goed. Verbeterpunt is systematischer evalueren wat het effect is van de samenwerkingsactiviteiten specifiek gericht op de doelgroep “nieuwe gymnasiasten”.

Het oordeel van de Inspectie over het onderwijsproces is af te lezen uit het volgende overzicht:

Onderwijsproces	G		
	O	V	G
OP1 Aanbod			Ⓝ
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding			Ⓝ
OP3 Didactisch handelen		●	
OP4 Extra ondersteuning			Ⓝ
OP5 Onderwijstijd		●	
OP6 Samenwerking			Ⓝ
OP7 Praktijkvorming/stage		●	
OP8 Toetsing en afsluiting		●	

Schoolklimaat

Het bestuur kwalificeert SK1 als goed. Uit de tevredenheidsonderzoeken blijkt dat beide locaties zeer goed scoren op het onderdeel veiligheid.

Het kwaliteitsgebied schoolklimaat is ook door de inspectie als goed beoordeeld. Schoolleiding en leraren dragen zorg voor een veilige omgeving voor leerlingen. De school voldoet aan de deugdelijkheidseisen. Het ervaren gevoel van veiligheid is hoog, bij zowel leerlingen als leraren. Dit komt sterk naar voren in de jaarlijkse monitor naar de veiligheid, waar de school flink boven de norm scoort. De school monitort de veiligheidsbeleving jaarlijks en registreert incidenten in het leerlingvolgsysteem. Leraren gaan respectvol om met leerlingen en dat geldt ook voor de leerlingen onderling. Er zijn nauwelijks incidenten.

De school heeft een veiligheidsbeleid, anti-pestbeleid en een antipestcoördinator. Indien onderzoeken daartoe aanleiding geven, stelt de school het beleid bij. In gesprekken geven leerlingen aan positief te zijn over het schoolklimaat en de veiligheid op school.

Het oordeel van de Inspectie over het onderwijsproces is af te lezen uit het volgende overzicht:

Schoolklimaat	G			
	O	K	V	G
SK1 Veiligheid				Ⓝ
SK2 Pedagogisch klimaat			●	

Resultaten

Het bestuur beoordeelt OR1 als goed op grond van VO onderwijsresultaten 2017 (zie bijlagen 12 en 13). Verbeterpunt is de doorstroom in de onderbouw. Acties zijn ingezet en worden geëvalueerd op hun effectiviteit.

De resultaten van beide locaties liggen boven de door de inspectie voor beide locaties bepaalde normen. De door de leerlingen behaalde centraal examencijfers behoren tot de beste van Nederland. Het oordeel van de Inspectie over het onderwijsproces is af te lezen uit het volgende overzicht:

Onderwijsresultaten	G			
	O	K	V	G
OR1 Resultaten				Ⓡ
OR2 Sociale en maatschappelijke competenties			•	
OR3 Vervolgsucces			•	

Kwaliteitszorg en ambitie

Het bestuur beoordeelt KA2 als goed. De school is net gestart met een ontwikkeldossier. Om de ontwikkeling van medewerkers te stimuleren en inzichtelijk te maken, schrijven medewerkers hun eigen ontwikkeldocument.

Volgens de inspectie heeft het bestuur zorgvuldig en effectief gestuurd op het versterken van de kwaliteitscultuur. De schoolleiding hanteert een besturingsfilosofie waarbij leraren veel autonomie hebben, maar er ook het nodige van leraren wordt verwacht. Veel ontwikkelingen komen van onderop, waarbij de schoolleiding de professionals binnen de school in staat stelt om het onderwijs te ontwikkelen. De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer. Al sinds geruime tijd is het goed mogelijk voor collega's om elkaar aan te spreken als professional op de kwaliteit van het onderwijs, gedrag en het hanteren van afspraken.

Het oordeel van de Inspectie over het onderwijsproces is af te lezen uit het volgende overzicht:

Kwaliteitszorg en ambitie	G		
	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur			Ⓡ
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

1.5.6 Beleggen en liquiditeitsbeheer

Om aan de richtlijnen van het Ministerie van OC&W te voldoen heeft de Raad van Toezicht een Treasurystatuut vastgesteld. Hierin wordt bepaald hoe met de beschikbare publieke financiële middelen van het bevoegd gezag wordt omgegaan. In het Treasurystatuut van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden is bepaald dat de Stichting een zorgvuldig en risicomijdend beleid voert. Met de beschikbare publieke financiële middelen van het bevoegd gezag is in 2018 als volgt omgegaan:

Betaalrekening: Van de beschikbare liquide middelen werd in 2018 een saldo op de rekening-courant aangehouden om aan de kortlopende verplichtingen te kunnen voldoen.

Sparen: Van de resterende financiële middelen werd een deel op een internetspaarrekening aangehouden, waarover op korte termijn kan worden beschikt. De financiële instelling waar deze spaarrekening loopt, heeft een A-rating.

Het totale saldo van bovengenoemde rekeningen was voldoende om de volgende betalingen per direct te kunnen verrichten:

- Verschil tussen huidige schulden en vorderingen op korte termijn
- 2/12 deel van de jaarlijkse niet-personele kosten volgens de meest recente jaarrekening
- 1/12 deel van de jaarlijkse personele kosten volgens de meest recente jaarrekening
- Eventueel extra te verwachten uitgaven, welke goedgekeurd zijn door het Bestuur.

Het resterende saldo werd op langlopende spaarrekeningen ingezet, om een zo hoog mogelijk rendement te behalen bij financiële ondernemingen als bedoeld in de Wet op het financieel toezicht, en die:

- a. gevestigd zijn in een lidstaat;
- b. minstens een single A-rating hebben, afgegeven door tenminste twee van de drie ratingsbureaus Moody's, Standard and Poor's en Fitch.

Beleggen: De stichting heeft geen beleggingen.

1.5.7 Toezicht en verantwoording: horizontale dialoog

Naast het afleggen van verantwoording, is bij de hieronder genoemde geledingen advies ingewonnen en heeft het College van Bestuur draagvlak verworven voor beslissingen. De hieronder genoemde geledingen hebben als taak toezicht te houden op het door het College van Bestuur uitgevoerde beleid. Daarnaast wint het College van Bestuur advies in bij deze geledingen, onder meer om draagvlak te creëren voor beslissingen.

1. Raad van Toezicht

In het statuut en het reglement van de Raad van Toezicht is verwoord wat de taken en bevoegdheden zijn van de Raad van Toezicht. Het statuut en het reglement zijn ingevoerd (zie verder het verslag van de Raad van Toezicht 2018). Daarnaast heeft de Raad van Toezicht een belangrijke rol gehad als sparringpartner van het College van Bestuur.

2. Medezeggenschapsraad

In september 2012 werd een GMR ingesteld. Deze Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad adviseert en stemt in met besluiten op voordracht van het College van Bestuur. De GMR verzorgt haar verslaggeving per schooljaar. De GMR vergaderde in 2017-2018 zes maal.

3. Bestuur van de Oudervereniging

Het bestuur van de Oudervereniging adviseert het College van Bestuur. Het bestuur is vier maal bij elkaar gekomen en heeft onder andere gesproken over de vrijwillige ouderbijdrage en een aantal themaonderwerpen.

Het bestuur van de Oudervereniging is verantwoordelijk voor het Schoolfonds, dat gevormd wordt uit de vrijwillige bijdrage van ouders. De ledenvergadering stemt ieder jaar in met de begroting en het bestuur legt verantwoording af over de jaarrekening.

Daarnaast onderhouden de leden van het College van Bestuur contact met:

1. De wethouder van Onderwijs van de gemeente Leiden

In het verleden viel het Stedelijk Gymnasium Leiden als openbare school rechtstreeks onder het gezag van het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Leiden. Als gevolg van de verzelfstandiging en een wetwijziging is de directe invloed van de gemeente op het bestuur van de school zeer beperkt. Jaarlijks voert de wethouder een gesprek met de voorzitter van de Raad van Toezicht en het College van Bestuur. Een belangrijk gesprekspunt in 2018 was het Integraal Huisvestingsplan en de uitbreiding van de locatie Athena.

2. Universiteit Leiden

Het Stedelijk Gymnasium Leiden onderhoudt goede contacten met de Universiteit Leiden. De school participeert in het Pre University College en diverse aansluitingsprojecten. De rector van Athena is lid van de Raad van Rectoren van de lerarenopleiding van de Universiteit Leiden (ICLON). Deze Raad geeft adviezen betreffende het opleiden van leraren.

3. Samenwerkingsverband Leiden

Het Stedelijk Gymnasium maakt deel uit van het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs VO 2801. Dit SWV is een stichting waarbij 12 schoolbesturen zijn aangesloten met totaal 26 vestigingen van de scholen voor voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs in Leiden e.o.

De samenwerking heeft tot doel; de leerlingen met speciale ondersteuningsbehoeften in de regio op de scholen aangesloten bij het Samenwerkingsverband een passend onderwijsaanbod te bieden, Alle scholen voor voortgezet onderwijs in de regio Leiden zijn lid van dit Samenwerkingsverband. De scholen van het Samenwerkingsverband bieden onderwijs dat leerlingen in staat stelt hun schoolloopbaan af te sluiten met een diploma of een startkwalificatie. In die gevallen dat dit niet mogelijk is, bereiden de scholen leerlingen voor op een arbeidsplaats of op dagbesteding. Bij voorkeur in de regio.

Het Samenwerkingsverband richt zich in het bijzonder op de ondersteuning van die leerlingen van wie vaststaat dat een orthopedagogische en orthodidactische benadering nodig is om te komen tot een ononderbroken leer- en ontwikkelingsproces.

4. Inspectie, DUO en CFI

Het Stedelijk Gymnasium Leiden legt volgens de richtlijnen van de Inspectie, DUO en het CFI verantwoording af.

5. Kring van rectoren Leiden

De rectoren van de regio Leiden komen een aantal maal per jaar bij elkaar om regio-gebonden onderwerpen met elkaar te bespreken. Jaarlijks terugkerende agendapunten zijn: afspraken betreffende de open dagen en de afstemming van de vakantieregeling.

1.5.8 Kwaliteit van het onderwijs

Kwaliteitszorg op het Stedelijk Gymnasium is erop gericht om kwaliteiten van het leerproces en de leeromgeving zichtbaar te maken en waar mogelijk te verbeteren. Het Stedelijk Gymnasium wil zich profileren als een permanent lerende organisatie, waarin wordt gestreefd naar continue en systematische kwaliteitsverbetering. Na de splitsing van de school gaat bijzondere aandacht uit naar de

kwaliteitsontwikkeling per locatie. Door een systematische vergelijking met behulp van systematische benchmarking en afstemming moet het juiste evenwicht gevonden worden van twee excellente locaties onder één schoolbestuur.

Systematische inzet van instrumenten

Binnen het Stedelijk Gymnasium zijn we op weg om steeds meer en systematischer onze kwaliteit in kaart te brengen en te meten. De aansluiting bij Kwaliteitsscholen VO is een belangrijke stap in de professionalisering van de kwaliteitszorg. In het onderwijs bleef tot enkele jaren geleden evaluatie vaak beperkt tot zaken als een andere aanpak van het mentoraat of de nieuwe opzet van de open dag. Wanneer er geen verandering had plaatsgevonden, was evaluatie niet nodig, zo was onze opvatting. Inmiddels zijn we daar anders over gaan denken. Nu worden zaken als resultaten, verzuimgegevens (van leerlingen en personeel), welbevinden van personeel of ontwikkelingen in de samenstelling van de leerlingenpopulatie of het personeel op de voet gevolgd.

Op de twee locaties is het afgelopen jaar een flinke stap voorwaarts gezet in de richting van een transparant kwaliteitsbeleid. Jaarlijks werd er al een beleidsplan opgesteld en geëvalueerd. Sinds 2012 is de SSSL aangesloten bij "Vensters voor verantwoording".

Verslaggeving

De verslaggeving van de kwaliteitszorg vindt jaarlijks plaats in de vorm van een jaarverslag, waarin door het bestuur van de SSSL inhoudelijk verantwoording wordt afgelegd over de voortgang op de geboekte resultaten ten aanzien van de geformuleerde doelen.

1.5.9 Governance, Interne beheersing en toezicht

De Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden maakt deel uit van de VO-raad. De leden van de VO-raad hebben met elkaar de 'Code Goed Onderwijsbestuur VO' vastgesteld. Met deze code wil de sector een goede bestuurscultuur garanderen, passend bij onderwijsorganisaties die publiekelijk worden bekostigd en publieke belangen dienen. De interne bestuursstructuur van de SSSL is ingericht in overeenstemming met de in het voorgezet onderwijs geldende beginselen van goed bestuur, zoals vastgelegd in de code "Goed onderwijsbestuur" van de VO-raad. De Raad van Toezicht van de SSSL onderschrijft de in deze code "Goed onderwijs" vastgelegde beginselen van goed bestuur.

1.5.10 Horizontale verantwoording en afhandeling klachten

Het bestuur publiceert statuten, bestuursreglement, reglementen inzake het functioneren van het bestuur en interne toezicht, professioneel statuut, integriteitscode, klachtenregeling, klokkenluidersregeling op de website van de school. Ook het jaarverslag, de schoolgids en de gegevens over het bestuur en de toezichthouders zijn hier te vinden.

Voorts communiceert de school met de ouders door onder meer:

- een algemene informatieavond voor alle ouders en speciale ouderavonden over bijvoorbeeld studiereizen, profielkeuze of vervolgstudie; themabijeenkomsten;
- periodieke en incidentele informatiebrieven voor ouders;
- prestaties van de scholen van de SSSL op www.scholenopdekaart;
- specifieke klankbordgroepen voor leerlingen en ouders.

Hiernaast is er regelmatig contact tussen de SSSL en omliggende onderwijsinstellingen in het primair onderwijs en in het hoger en universitair onderwijs.

Het bevoegd gezag van de school is aangesloten bij de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC). Deze commissie is belast met de behandeling van klachten, zoals bedoeld in artikel 24b van de Wet op het voortgezet onderwijs. De school heeft een klachtenregeling onderwijs waarbij het reglement van de Landelijke Klachtencommissie van overeenkomstige toepassing is.

In 2018 zijn er geen klachten ingediend bij de LKC die betrekkingen hadden op het Stedelijk Gymnasium Leiden.

1.5.11 Opleidingsschool

Het Stedelijk Gymnasium Leiden is opleidingsschool van het ICLON, de lerarenopleiding van de Universiteit Leiden. In het traject "Samen opleiden" verzorgt de school samen met het ICLON de opleiding van nieuwe eerstegraads docenten.

1.6 Toekomstbeeld meerjarenperspectief en risico's en begroting 2019

1.6.1 Meerjarenperspectief

In de Kadernota 2019-2023 worden de contouren van de financiële toekomst van het Stedelijk Gymnasium Leiden geschetst. Deze Kadernota is geschreven in oktober 2018 en gebaseerd op de exploitatiecijfers van 2017 en de begrotingscijfers van 2018. In de kadernota worden 3 modellen gepresenteerd:

- het gewenste scenario dat uitgaat van een instroom gelijk aan 360 aanmeldingen

en twee scenario's die de mogelijke gevolgen beschrijven van een krimpsituatie zonder risico-mitigerende maatregelen

- een scenario dat uitgaat van een instroom gelijk aan 345 aanmeldingen
- een scenario dat uitgaat van een instroom gelijk aan 330 aanmeldingen

Om het lezen te vergemakkelijken wordt de tekst verrijkt met een aantal grafische presentaties van de belangrijkste kengetallen van de drie scenario's. Hierin wordt zichtbaar wat de invloed is van de ontwikkeling van het leerlingenaantal.

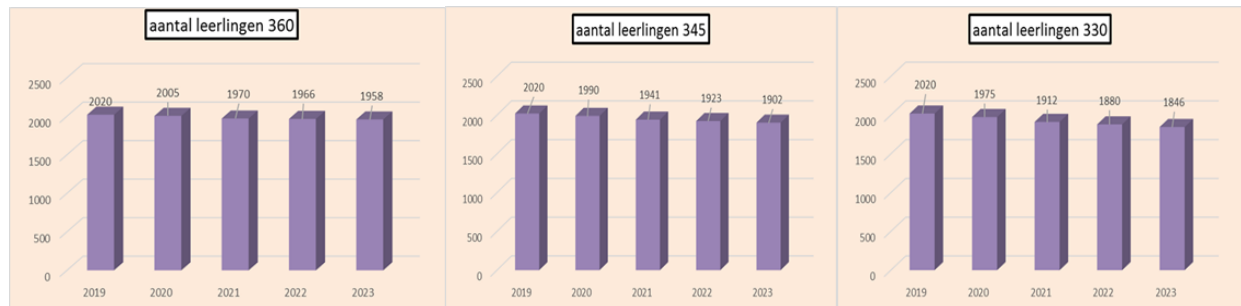
In de drie scenario's zijn steeds de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- trends in baten en kosten zijn buiten beschouwing gelaten
- berekening van loonkosten zijn ontleend aan het huidige werknemersbestand. Gebruik is gemaakt van de nu geldende cao en salarisschalen zonder indexatie toe te passen
- prognostisering van de kosten is proportioneel doorgerekend aan de hand van de leerlingaantallen
- alle modellen voorzien in investeringen ten gevolge van uitbreiding van de locatie Athena.

De niet-sluitende begrotingen van de komende jaren zijn het gevolg van bewust beleid met als doelstelling om de reserves de komende jaren te verminderen. Het oplopende tekort op de middellange en lange termijn wordt ook veroorzaakt door onzekerheid over het niet-structureel bekostigingsbeleid en (nog) niet gecompenseerde salarisontwikkelingen. De scenario's worden gepresenteerd als een 'doorgetrokken' beleid is. Als de omstandigheden veranderen, zal het beleid aangepast worden aan de dan geldende financiële kaders.

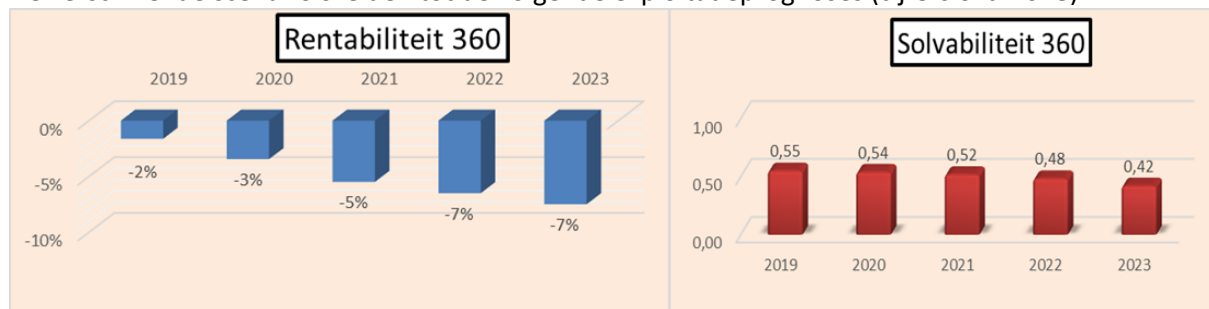
Dit leidt tot het volgende beeld:

Leerlingverloop bij instroom van 360, 345 en 330 leerlingen:

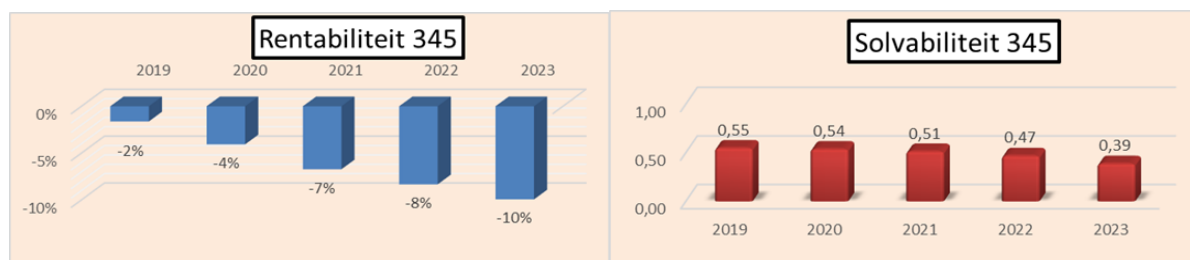

In de praktijk zijn leerlingaantallen natuurlijk maar zeer beperkt stuurbaar. In strikte zin kunnen er alleen bovengrenzen gesteld worden en zal de ontwikkeling zelden lineair verlopen.

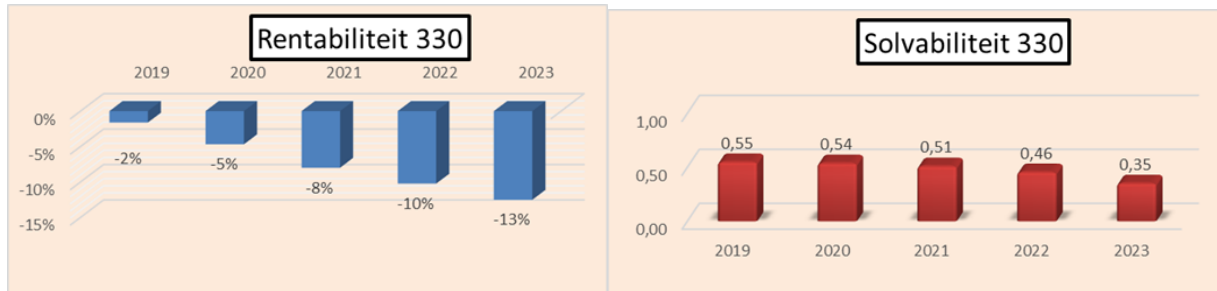
De verschillende scenario's leiden tot de volgende exploitatieprognoses (cijfers okt. 2018):

Het scenario 360 prognosticeert rentabiliteitscijfers die in de periode 2019-2023 het volgende verloop hebben: -2%, -3%, -5%, -7% en -10%. De solvabiliteit zal in 2023 op 42% liggen. Dit is volgens het bestuur het meest realistische scenario. De dalende rentabiliteit wordt veroorzaakt door een bewust afbouwen van de reserves en (nog) niet gecompenseerde salarisontwikkelingen.

Het scenario 345 prognosticeert rentabiliteitscijfers die in de periode 2019-2023 het volgende verloop hebben: -2%, -4%, -7%, -8% en -10%. De solvabiliteit is in 2022 39% .

Het **scenario 330** prognosticeert rentabiliteitscijfers die in de periode 2019-2023 het volgende verloop hebben: -2%, -5%, -8%, -10% en -13%. De solvabiliteit is in 2022 gedaald tot 35%.

1.6.2 Risico's

Belangrijke risico's die deze gepresenteerde scenario's kunnen beïnvloeden zijn:

- Ontwikkeling rijksbekostiging in tijden van economische recessie;
- Gevolgen wetgeving Passend Onderwijs;
- Ontwikkeling lerarentekort;
- Ontwikkeling leerlingenaantal;
- Tijdelijke huisvesting en realisering uitbreiding huisvesting.

Voor de risicoanalyse wordt verwezen naar de conclusie van de risicoanalyse op pagina 29.

1.6.3 Begroting Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden 2019

Het bestuur van de Stichting Stedelijk Gymnasium heeft voor het kalenderjaar 2019 de volgende begroting opgesteld:

Begroting 2019

Omschrijving	Bedrag €	
Rijksbijdragen	15.128.210	
VAVO	-22.000	
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	5.000	
Overige baten	353.000	
Totaal baten	15.464.210	
Lonen en salarissen	12.390.720	
Af: ontvangen uitkeringen	-100.000	
Overige personele lasten	425.500	
Totaal personeelslasten	12.716.220	
Investerings	401.000	
Af: activering naar balans	-401.000	
Afschrijvingen	257.838	
Investerings / afschrijvingen	257.838	
Groot onderhoud	262.575	
Af: tlv voorziening onderhoud	-262.575	
Dotatie voorziening onderhoud	307.500	
Huisvestingslasten	761.000	
Totaal huisvestingslasten	1.068.500	
Beheerslasten	208.500	
Administratiekosten	167.500	
Kosten inventaris	72.000	
Leermiddelen	1.220.000	
Overige lasten	3.000	
Bankkosten	2.000	
Totaal overige lasten	1.673.000	
Totaal lasten	15.715.558	
Financiële baten en lasten	3.500	
Exploitatieresultaat	-247.848	Tekort

Het bestuur van het Stedelijk Gymnasium heeft in overleg met de GMR en de Raad van toezicht besloten om de begrotingen vanaf het kalenderjaar 2016 te benutten om de reservepositie geleidelijk te veranderen. Vanaf dit moment zal zolang de financiële situatie hier ruimte voor biedt, een niet sluitende begroting worden gepresenteerd om de reserves tot een aanvaardbaar niveau terug te brengen. De bekostiging van het nieuwe beleid dat hieruit voortvloeit, is in de meerjarenbegroting geconcretiseerd. De in par 1.6.1 gepresenteerde meerjarenperspectief geeft hiervan een beeld.

1.7 Financiële kengetallen

	2018	2017	2016	Signalerings- waarde Inspectie
Solvabiliteit <i>(eigen vermogen / totaal vermogen)</i>	0,58	0,56	0,56	-
Solvabiliteit 2 <i>(eigen vermogen + voorzieningen / totaal vermogen)</i>	0,82	0,81	0,82	< 0,30
Liquiditeit (current ratio) <i>(vlottende activa / vlottende passiva)</i>	5,17	4,66	4,92	< 0,75
Rentabiliteit (%) <i>(exploitatieresultaat / totale baten * 100%)</i>	3,27%	2,62%	0,99%	< -10,00%
Personele lasten / totale lasten	80,90%	79,65%	78,57%	-
Materiële lasten / totale lasten	19,10%	20,35%	21,43%	-
Huisvestingsratio <i>(huisvestingslasten + afschrijving gebouwen en terreinen / totale lasten)</i>	6,91%	7,73%	8,03%	> 10%
Kapitalisatiefactor 1 <i>(totaal vermogen - gebouwen en terreinen / totale baten)</i>	77,51	76,75	73,87	-
Weerstandsvermogen <i>(eigen vermogen / totale baten)</i>	46,81	45,30	43,78	< 5,00

1.8 Continuïteitsparagraaf

**A1 kengetallen personele bezetting
(stand 31-12)**

Kengetal	2018	2019	2020	2021
Personele bezetting in FTE				
- Management/directie	4,00	4,00	4,00	4,00
- Onderwijzend personeel	119,06	119,61	119,61	119,61
- Onderwijs ondersteunend personeel	21,89	21,89	21,89	21,89
	<u>144,95</u>	<u>145,50</u>	<u>145,50</u>	<u>145,50</u>
Leerlingaantallen (excl. VAVO)	2021	1990	1941	1923

Met betrekking tot de personele bezetting verwacht het bestuur van de Stichting Stedelijk Gymnasium geen grote veranderingen in de nabije toekomst. De leerlingenpopulatie zal bij gelijkblijvende aanmelding stabiliseren op circa 1900 leerlingen. De verhouding tussen de verschillende personeelcategorieën zal geen grote veranderingen ondergaan. Onder invloed van het leerlingenaantal zal ook het aantal fte's onderwijzend personeel ongeveer gelijk blijven.

A2 meerjarenbegroting

Balans	2018	2019	2020	2021
ACTIVA				
Materiële vaste activa	1.207.254	1.350.416	1.208.316	1.078.538
Vlottende activa	11.456.872	11.110.787	10.468.198	9.545.330
TOTAAL ACTIVA	<u>12.664.126</u>	<u>12.461.203</u>	<u>11.676.514</u>	<u>10.623.868</u>
PASSIVA				
Eigen vermogen				
- Algemene reserve	5.873.839	5.625.991	5.011.049	4.013.283
- Bestemmingsreserve publiek	1.439.000	1.439.000	1.439.000	1.439.000
- Bestemmingsreserves privaat	27.612	27.612	27.612	27.612
Voorzieningen	3.107.871	3.152.796	2.983.049	2.928.169
Kortlopende schulden	<u>2.215.804</u>	<u>2.215.804</u>	<u>2.215.804</u>	<u>2.215.804</u>
TOTAAL PASSIVA	<u>12.664.126</u>	<u>12.461.203</u>	<u>11.676.514</u>	<u>10.623.868</u>

Met betrekking tot de financieringsstructuur verwacht het bestuur van de Stichting Stedelijk Gymnasium geen wijzigingen. De werkzaamheden op het gebied van onderzoek en ontwikkeling hebben geen betekenis als immateriële vaste activa op de balans. Majeure veranderingen in huisvesting worden geheel van gemeentewege bekostigd. De algemene reserve zal komende jaren deels

aangewend worden voor kwaliteitsverbeterende maatregelen in het onderwijs en is verder bestemd als reserve om de verwachte lagere instroom in de toekomst te kunnen opvangen. Voorzieningen blijven op het huidige peil.

Staat / raming van baten en lasten

	2018	2019	2020	2021
BATEN				
Rijksbijdrage	15.216.460	15.106.210	14.855.293	14.516.358
Overige overheidsbijdragen en subsidies	21.772	5.000	5.000	5.000
Overige baten	443.261	353.000	353.000	353.000
TOTAAL BATEN	15.681.493	15.464.210	15.213.293	14.874.358
LASTEN				
Personeelslasten	12.275.723	12.716.220	12.872.720	13.021.442
Afschrijvingen	267.312	257.838	255.100	207.778
Huisvestingslasten	1.009.185	1.068.500	1.056.688	1.039.012
Overige lasten	1.621.469	1.673.000	1.647.227	1.607.392
TOTAAL LASTEN	15.173.689	15.715.558	15.831.735	15.875.624
Saldo baten en lasten	507.804	-251.348	-618.442	-1.001.266
Saldo financiële bedrijfsvoering	4.707	3.500	3.500	3.500
TOTAAL RESULTAAT	512.511	-247.848	-614.942	-997.766

Met betrekking tot de raming van baten en lasten schetst het bestuur van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden hier de komende drie jaar begrotingen met een substantieel tekort. Deze extra uitgaven om de reserve af te bouwen, worden ingezet voor kwaliteitsverbeterende maatregelen.

1.9 Risicoanalyse

In een risicoanalyse die is opgesteld in samenwerking met Wijs Accountants valt af te lezen dat het algemeen risicoprofiel van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden door het bestuur wordt ingeschat in de categorie "Laag risico profiel":

Algemeen Risicoprofiel

Uit de sparsessie voor de risicoanalyse die in het rapport is weergegeven, komt een duidelijk beeld wat de belangrijkste risico's voor Stedelijk Gymnasium Leiden zijn voor de komende jaren. Stedelijk Gymnasium Leiden heeft haar organisatie op orde en dat zorgt op een aantal vlakken voor relatief lage risico's. Dat uit zich ofwel in de kans dat het risico zich voordoet, of in de impact als het risico zich voordoet.

Specifiek risicoprofiel Stedelijk Gymnasium Leiden kans x impact (kwantitatieve analyse)

In het rapport zijn een aantal risico's onderkend die een uitdaging vormen voor Stedelijk Gymnasium Leiden in de komende jaren. De risico's worden hieronder via de formule "Kans x Impact" tegen elkaar afgezet. In twee gevallen is het werkelijk berekende bedrag van de impact opgenomen. Alle in dit document beschreven risico's zijn in dit rapport weergegeven.

Risico	Omschrijving	Kans	Impact	Risico in euro's
5.1.1	Ontwikkeling leerlingaantallen	2	210.000	105.000
5.1.2	Differentiatie naar onderwijsconcepten	1	1	4.688
5.1.3	Concurrentiepositie	2	3	93.750
5.1.4	PR en marketingstrategie	2	2	56.250
5.1.5	Onzekere financiering leerlingstromen	1	2	14.063
5.2.1	Periodiek Kwaliteits Onderzoek	1	2	14.063
5.2.2	Kwaliteit onderwijskundig beleid	1	1	4.688
5.2.3	Onderwijskundige vernieuwingen	2	1	18.750
5.3.1	Gemiddelde leeftijd	2	2	56.250
5.3.2	Ziekteverzuim	2	4	131.250
5.3.3	Wachtgeldrisico / sociaal statuut	2	260.000	130.000
5.3.4	Deskundigheid / expertise / scholing	2	1	18.750
5.3.5	Personeelsverloop	1	2	14.063
5.3.6	Claims personeel	1	1	4.688
5.3.7	Garantieregelingen	1	1	4.688
Tussentelling				670.941

Risico	Omschrijving	Kans	Impact	Risico in euro's
	Tussentelling			670.940
5.4.1	Kwaliteit van de leiding	2	3	93.750
5.4.2	Beleidsplannen	2	2	56.250
5.4.3	Stabiliteit	1	1	4.688
5.4.4	Kwaliteit van de processen	2	1	18.750
5.4.5	Functiedifferentiatie	2	1	18.750
5.4.6	Werking van de AO/IC	2	1	18.750
5.4.7	Voldoen aan privacywetgeving	2	2	56.250
5.5.1	Achterstallig / uitgesteld onderhoud	2	3	93.750
5.5.2	Onderhoudsintensiteit gebouwen	2	2	56.250
5.5.3	Bezettingsgraaf	2	2	56.250
5.5.4	Gemiddelde ouderdom gebouwen	2	1	18.750
5.5.5	Toekomstige investeringen gebouwen	2	4	131.250
5.6.1	Gemiddelde ouderdom inventaris	2	2	56.250
5.6.2	Toekomstige investeringen inventaris	2	1	18.750
				1.369.378

Op te nemen risicobuffer

Naar de normen van de Commissie Don dient aan de risicoreserve nog een restrisico toegevoegd te worden. Het restrisico omvat de risico's die er wel zijn maar die niet onderkend zijn of die individueel van een te beperkt belang zijn om financieel tot uitdrukking te brengen. Voor dit restrisico zijn geen normen gesteld. Daarom wordt het uitgangspunt gehanteerd dat in de risicoanalyse ongeveer 95% van de risico's zijn geïdentificeerd en gekwantificeerd. Hier komt dus een restrisico boven op van 5%, zijnde (afgerond) € 69.000.

Risicobuffer	Bufferreserve
Volgens de kwantitatieve analyse (afgerond)	1.370.000
Restrisico (5%)	69.000
	1.439.000

2 Verslag van de Raad van Toezicht van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden 2018

Het toezicht op het beleid van het Bestuur en op de algemene gang van zaken in de Stichting is opgedragen aan een Raad van Toezicht. Deze raad bestaat uit vijf personen. De leden van de Raad van Toezicht worden benoemd door de gemeenteraad van Leiden: twee leden op een bindende voordracht van de oudergeleding van de medezeggenschapsraad, een lid op bindende voordracht van de gehele medezeggenschapsraad en twee leden op niet-bindende voordracht van de Raad van Toezicht (zie artikel 11 van de statuten).

2.1 Samenstelling van de Raad van Toezicht en rooster van aftreden

De vijf leden van de Raad van Toezicht worden benoemd voor een periode van vier jaar. Herbenoeming is slechts eenmaal mogelijk.

In 2018 was de Raad van Toezicht als volgt samengesteld:

Mevrouw prof. dr. M. van Eck van der Sluijs – van de Bor (voorzitter)

Mevrouw drs. S.L. Pikker

De heer drs. C.T.M. Kouwenaar (vice-voorzitter)

De heer mr. A.H. den Held

De heer dr. W.P. de Ridder

Mevrouw Van Eck van der Sluijs – van de Bor is herbenoemd voor een periode van vier jaar in mei 2017. Haar (laatste) termijn loopt tot mei 2021.

Mevrouw Pikker en de heer Kouwenaar zijn per 1 januari 2016 benoemd voor een periode van vier jaar op voordracht van (de oudergeleding van) de medezeggenschapsraad. Hun termijn loopt tot 1 januari 2020. De heer Den Held (op voordracht van de Raad van Toezicht) en de heer De Ridder (op voordracht van de oudergeleding van de medezeggenschapsraad) zijn per 1 januari 2018 benoemd voor een periode van vier jaar. Hun termijn loopt tot 1 januari 2022.

Commissies

Bij zijn aantreden in 2010 heeft de Raad van Toezicht uit zijn midden twee commissies ingesteld. De belangrijkste taak van deze commissies is het voorbereiden van besluiten van de Raad van Toezicht.

De samenstelling in 2018 was als volgt:

- **Remuneratiecommissie**

Mevrouw prof. dr. M. van Eck van der Sluijs – van de Bor, voorzitter

Mevrouw drs. S.L. Pikker, lid

De remuneratiecommissie voerde functioneringsgesprekken met de leden van het College van Bestuur afzonderlijk en 360 graden feedback gesprekken worden gevoerd met meerdere belanghebbenden binnen de school ter voorbereiding van een beoordeling door de Raad van Toezicht.

- **Auditcommissie**

De heer dr. W.P. de Ridder, voorzitter

De heer mr. A.H. den Held, lid

De auditcommissie kwam in 2018 twee maal bijeen. In de eerste vergadering zijn het jaarverslag en het verslag van accountant besproken, waarbij afspraken zijn gemaakt over de opvolging van diens bevindingen. In de tweede vergadering stonden de kadernota en de meerjarenbegroting op de agenda. Speciale aandacht is besteed aan de actualisatie van de risicoanalyse.

2.2 Vergoeding Raad van Toezicht

De heer Kouwenaar heeft afgezien van een vergoeding als lid van de Raad van Toezicht. De bruto vergoedingen betreffende 2018 zijn: mevrouw Pikker € 2.858,63, de heer De Ridder € 2.904,- de heer Den Held € 2.904,- en mevrouw Van Eck van der Sluijs – van de Bor € 4.356. Deze bedragen zijn inclusief BTW en beduidend lager dan de bedragen die de Vereniging voor Toezichthouders adviseert.

2.3 Vergaderingen

De Raad van Toezicht kwam in het verslagjaar vier maal ter vergadering bijeen in tegenwoordigheid van het College van Bestuur. Naast de onderwerpen die de formele goedkeuring van de Raad van Toezicht behoeven, zoals begroting en jaarrekening, vond er informatie-uitwisseling en gedachtewisseling plaats over een aantal relevante zaken, onder andere aan de hand van de managementrapportages van het College van Bestuur.

De belangrijkste onderwerpen van bespreking waren:

Financiën

- Financiële kwartaalrapportages
- Meerjarenkadernota 2019-2024
- Extra investering onderwijskwaliteit i.v.m. niveau reserves
- Jaarrekening 2017
- Begroting 2019

Kwaliteit

- Leerlingtevredenheidsonderzoeken
- Personeelstevredenheidsonderzoeken
- Oudertevredenheidsonderzoeken
- Inspectieonderzoek en –rapport

Huisvesting en strategisch beleid

- Notitie strategisch beleid en huisvesting
- Structurele uitbreiding locatie Athena en tijdelijke huisvesting;

Onderwijsontwikkeling

- Pilot Laptop in de klas
- LEMUN als voorbeeld van belangrijke internationaliserings- en debatactiviteit

Personeel

- Taakverdeling College van Bestuur
- Functioneringsgesprekken College van Bestuur
- Formatieplan 2018-2019

Overig

- Aanpassing Treasurystatuut;
- Evaluatie functioneren Raad van Toezicht
- Samenstelling commissies Raad van Toezicht
- Beloning Raad van Toezicht
- AVG-handboek en -traject
- Aanpassing reglement Raad van Toezicht
- Bestuursverslag
- Verslag Raad van Toezicht

Goedkeuring

In haar vergadering heeft de Raad van Toezicht goedkeuring verleend aan:

- Jaarverslag 2017 (vergadering 18 juni 2018)
- Begroting en strategisch meerjarenplan (vergadering 1 december 2018)

Toeziht

De Raad van Toezicht heeft in 2018 toegezien op:

- Naleving door het bestuur van wettelijke verplichting en de code goed bestuur.
- Naleving van het bestuur op doelmatige en rechtmatige bestemming van middelen.

Accountant

In de vergadering van 1 december 2017 werd Govers onderwijsaccountants aangezocht door de Raad van Toezicht om de controle over het boekjaar 2017 te verzorgen. Vanaf 1 januari 2018 werd de naam gewijzigd in Wijs accountants. In de vergadering van 18 juni 2018 was Wijs accountants aanwezig om jaarcontrole en accountantsverklaring 2017 toe te lichten. De Raad van Toezicht heeft in haar vergadering van 10 oktober 2018 besloten ook de controle opdracht voor de jaarcontroles 2018-2020 te verlenen aan Wijs Onderwijsaccountants.

Overige bijeenkomsten

Door individuele leden van de Raad werden verschillende lessen, de Open Dag, de presentaties van de profielwerkstukken, het avondprogramma na de diploma-uitreiking en Leiden Model United Nations (LEMUN) bijgewoond.

Overleg met de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad

De Raad van Toezicht heeft op 19 februari overleg gehad met de leden van de GMR. Op de vergadering van 2 juli 2018 waren de leden van de Raad van Toezicht aanwezig tijdens de GMR-vergadering waarbij de nieuwe leden zich voor konden stellen aan de leden van de GMR.

Leiden, 29 januari 2019

Na de verslagperiode heeft mevrouw Van Eck op medische gronden haar voorzitterschap vooralsnog tijdelijk moeten neerleggen.

De heer Kouwenaar neemt voorlopig de functie van voorzitter waar

De heer drs. C.T.M. Kouwenaar (wnd voorzitter)

3 Jaarrekening

3.1 Algemene toelichting

3.1.1 Activiteiten

Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden is het bevoegd gezag van Stedelijk Gymnasium Athena en Stedelijk Gymnasium Socrates. De activiteiten bestaan uit het verzorgen van voortgezet onderwijs in de regio Leiden.

3.1.2 Continuïteit

Het eigen vermogen van Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden bedraagt per 31 december 2018 € 7.340.451 positief.

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

3.1.3 Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden is feitelijk gevestigd op Fruinlaan 15, 2313 EP te Leiden en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 27362816.

3.1.4 Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

3.1.5 Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

3.1.6 Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

3.2 Algemene grondslagen

3.2.1 Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de richtlijnen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo), de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ), waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

3.2.2 Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de toegepaste stelsel- en schattingswijzigingen zoals opgenomen in de desbetreffende paragrafen.

3.2.3 Leasing

Bij de stichting kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

3.3 Grondslagen voor waardering van activa en passiva

3.3.1 Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar betreffende paragraaf.

Overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Voor verplichtingen tot herstel na afloop van het gebruik van het actief (ontmantelingskosten) wordt een voorziening getroffen voor het verwachte bedrag op het moment van activering. Dit bedrag wordt verwerkt als onderdeel van de boekwaarde van het actief waartegenover voor het gehele bedrag een voorziening wordt gevormd.

Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Er wordt een activeringsgrens gehanteerd van € 500; investeringen onder de € 500 worden rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht.

Schoolgebouwen

Het economisch eigendom van de gebouwen is in handen van de gemeente en het juridisch eigendom ligt bij het schoolbestuur. Gebouwen die van de gemeente om niet in juridisch eigendom zijn verkregen dienen bij onttrekking aan de bestemming te worden overgedragen aan de betreffende overheidsinstantie. Daarom zijn deze gebouwen niet op de balans opgenomen.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

Verbouwingen worden geactiveerd en lineair afgeschreven in 20 jaar.

Inventaris en duurzame leer- en hulpmiddelen

De gehanteerde categorieën materiële vaste activa en de bijbehorende afschrijvingspercentages zijn:

Schoolmeubilair	6,67%
Overig meubilair	6,67% - 10%
Inventaris ICT	20,00%
Audiovisuele middelen	20,00%
Overige inventaris	10% - 20%
Duurzame leermiddelen	10,00%
Software	20,00%

De afschrijving kan nooit over een langere periode plaatsvinden dan de technische levensduur.

3.3.2 Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

3.3.3 Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

3.3.4 Eigen vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht. De algemene reserve wordt beschouwd als publieke middelen.

Bestemmingsreserve publiek

De bestemmingsreserve publiek betreft een risicoreserve. Deze buffer is gevormd naar aanleiding van de uitgevoerde risicoanalyse.

Bestemmingsreserves privaat

Deze private reserve betreft het door het bestuur reeds bestemde gedeelte van de exploitatieoverschotten van de school tot en met het verslagjaar. Deze reserve muteert na resultaatbestemming.

3.3.5 Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Pensioenvoorzieningen worden gewaardeerd op basis van actuariële grondslagen. De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Pensioenvoorziening

De stichting heeft één pensioenregeling. Dit betreft een Nederlandse regeling welke wordt gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerders, te weten het bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

De stichting heeft geen verplichtingen tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van tekorten bij ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening.

Per 31 december 2018 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 97,0%.

Voorziening levensfasebewust personeelsbeleid (VO)

In de CAO 2016-2017 is een persoonlijk budget opgenomen van 50 uur voor elke medewerker en een aanvullend budget van 120 uur voor medewerkers vanaf 57 jaar. Deze uren kunnen ook gespaard

worden. Het bevoegd gezag heeft een inschatting gemaakt in hoeverre gespaarde uren tot uitgaven zullen gaan leiden. Voor deze inschatting is een voorziening opgenomen, welke is gevormd tegen de contante waarde van de toekomstige uitbetalingen.

Jubileumvoorziening

De jubileumvoorziening wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de blijfkans.

Werkeloosheidsbijdragen

Uitkeringskosten inzake ontslagen werknemers worden door DUO voor 25% verrekend. De voorziening WW-uitkeringen wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen tot de pensioenleeftijd.

Voorziening groot onderhoud

De stichting maakt gebruik van de tijdelijke regeling waarbij het voor de boekjaren 2018 en 2019 is toegestaan de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening groot onderhoud te bepalen op basis van het voorgenomen groot onderhoud gedurende de gehele planperiode van het groot onderhoud op het niveau van het onderwijspand, gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat.

3.3.6 Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

3.4 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

3.4.1 Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop ze betrekking hebben.

3.4.2 Rijksbijdragen

Onder de Rijksbijdragen OCW/EZ worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW/EZ. Tevens worden hier de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdrage verantwoord.

De ontvangen (normatieve) Rijksbijdragen en de niet geormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geormerkte OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoordt in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoordt onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoordt onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

3.4.3 Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door de Gemeente, Provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

3.4.4 Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, Gemeenten, Provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

3.4.5 Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoordt. Mutaties in de pensioenvoorziening worden ook in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Zie ook de grondslagen voor waardering van activa en passiva, bij Pensioenvoorziening.

3.4.6 Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

3.4.7 Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva.

3.5 Financiële instrumenten en risicobeheersing

3.5.1 Marktrisico

Rente- en kasstroomrisico

Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden loopt renterisico over de rentedragende vorderingen (liquide middelen).

Voor vorderingen met variabele renteafspraken loopt Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden risico ten aanzien van toekomstige kasstromen; met betrekking tot vastrentende vorderingen loopt Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de markttrente. Met betrekking tot de vorderingen worden geen financiële derivaten met betrekking tot afdekking van het renterisico gecontracteerd.

Liquiditeitsrisico

Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden maakt gebruik van meerdere banken om over meerdere kredietfaciliteiten te kunnen beschikken. Voor zover noodzakelijk, worden nadere zekerheden verstrekt aan de bank voor beschikbare kredietfaciliteiten.

3.6 Balans per 31 december 2018 (na resultaatverdeling)

Activa	31-12-2018		31-12-2017	
	€	€	€	€
Vaste activa				
1.1.2 Materiële vaste activa				
1.1.2.1 Gebouwen en terreinen	506.187		544.954	
1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	676.588		612.919	
1.1.2.4 Overige materiële vaste activa	<u>24.479</u>		<u>25.787</u>	
		1.207.254		1.183.660
1.2.2 Vlottende activa				
1.2.2.2 Ministerie van OCW	-		-	
1.2.2.3 Gemeente Leiden	127.357		5.097	
1.2.2.7 Vorderingen ouders van leerlingen	4.583		6.765	
1.2.2.10 Overige vorderingen	269.527		41.151	
1.2.2.12 Vooruitbetaalde kosten	101.041		116.690	
1.2.2.14 Te ontvangen intrest	<u>1.574</u>		<u>5.107</u>	
		504.082		174.810
1.2.4 Liquide middelen				
1.2.4.1 Kasmiddelen	774		139	
1.2.4.2 Tegoeden op Bankrekeningen	<u>10.952.016</u>		<u>10.756.548</u>	
		10.952.790		10.756.687
		<u>12.664.126</u>		<u>12.115.157</u>

Passiva	31-12-2018		31-12-2017	
	€	€	€	€
2.1 Eigen vermogen				
2.1.1.1 Algemene reserve	5.873.839		6.812.385	
2.1.1.2 Bestemmingsreserve publiek	1.439.000		-	
2.1.1.3 Bestemmingsreserves privaat	<u>27.612</u>		<u>15.555</u>	
		7.340.451		6.827.940
2.2 Voorzieningen				
2.2.1.2 Levensfasebewust personeelsbeleid	154.765		144.936	
2.2.1.4 Jubileumvoorziening	150.552		165.462	
2.2.1.5 Werkeloosheidsbijdragen	90.900		86.866	
2.2.3 Voorziening groot onderhoud	<u>2.711.654</u>		<u>2.543.506</u>	
		3.107.871		2.940.770
2.4 Kortlopende schulden				
2.4.8 Crediteuren	151.549		254.843	
2.4.9 Belastingen en premies	587.527		578.320	
2.4.10 Pensioenen	158.433		141.053	
2.4.12 Overige kortlopende schulden	297.673		375.164	
2.4.14 Vooruit ontvangen subsidies OCW	23.862		20.889	
2.4.16 Vooruit ontvangen bedragen	469.161		452.676	
2.4.17 Vakantiegeld en vakantiedagen	405.769		395.098	
2.4.19 Overige overlopende passiva	<u>121.830</u>		<u>128.404</u>	
		2.215.804		2.346.447
		<u>12.664.126</u>		<u>12.115.157</u>

3.7 Staat van baten en lasten 2018

	2018 €	Begroot 2018 €	2017 €
Baten			
3.1 Rijksbijdragen	15.216.460	14.789.410	14.681.548
3.2 Overige overheidsbijdragen	21.772	36.000	24.291
3.5 Overige baten	443.261	375.000	368.386
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal baten	15.681.493	15.200.410	15.074.225
Lasten			
4.1 Personeelslasten	12.275.723	12.266.900	11.703.777
4.2 Afschrijvingen materiële vaste activa	267.312	274.771	208.262
4.3 Huisvestingslasten	1.009.185	1.055.500	1.096.825
4.4 Overige lasten	1.621.469	1.760.200	1.685.572
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal lasten	15.173.689	15.357.371	14.694.436
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Saldo baten en lasten	507.804	-156.961	379.789
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
6.1 Financiële baten	4.707	7.000	15.604
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal resultaat	512.511	-149.961	395.393

3.8 Kasstroomoverzicht

	31-12-2018		31-12-2017	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		507.804		379.789
Aanpassing voor:				
Afschrijvingen		267.312		208.262
Mutaties voorzieningen		167.101		-3.585
Verandering in vlottende middelen				
Vorderingen	-329.272		50.664	
Schulden	<u>-130.643</u>		<u>284.840</u>	
		<u>-459.915</u>		<u>335.504</u>
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties		482.302		919.970
Ontvangen intrest		4.707		15.604
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		<u>487.009</u>		<u>935.574</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringen in materiële vaste activa		-290.906		-98.879
Mutatie liquide middelen		<u>196.103</u>		<u>836.695</u>

3.9 Toelichting op de balans per 31 december 2018

Activa

1.1.2 Materiële vaste activa

	Aanschaf- prijs		Afschrijving cumulatief		Boekwaarde		Desinveste- ring		Afschrijving desinveste- ring		Aanschaf- prijs		Afschrijving cumulatief		Boekwaarde	
	1-1-2018	1-1-2018	1-1-2018	2018	1-1-2018	2018	2018	2018	31-12-2018	31-12-2018	31-12-2018	31-12-2018	31-12-2018	31-12-2018	31-12-2018	31-12-2018
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
1.1.2.1 Gebouwen en terreinen																
- Verbouwingen	801.953	256.999	544.954	0	38.767	26.628	26.628	26.628	775.325	269.138	506.187					
1.1.2.3 Inventaris en apparatuur																
- Schoolmeubilair	631.685	424.472	207.213	0	28.629	198.243	198.243	198.243	433.442	254.858	178.584					
- Overig meubilair	213.978	132.219	81.759	11.746	8.450	92.503	92.503	92.503	133.221	48.166	85.055					
- Inventaris ICT	818.224	613.299	204.925	4.450	88.285	373.650	373.650	373.650	449.024	327.934	121.090					
- Audiovisuele middelen	439.937	371.573	68.364	266.556	81.777	264.314	264.314	264.314	442.179	189.036	253.143					
- Overige inventaris	179.918	129.260	50.658	1.226	13.168	47.789	47.789	47.789	133.355	94.639	38.716					
	2.283.742	1.670.823	612.919	283.978	220.309	976.499	976.499	976.499	1.591.221	914.633	676.588					
1.1.2.4 Overige materiële vaste activa																
- Duurzame leermiddelen	96.386	70.599	25.787	6.928	8.236	14.529	14.529	14.529	88.785	64.306	24.479					
- Software	6.902	6.902	0	0	0	6.902	6.902	6.902	0	0	0					
	103.288	77.501	25.787	6.928	8.236	21.431	21.431	21.431	88.785	64.306	24.479					
Totaal materiële vaste activa	3.188.983	2.005.323	1.183.660	290.906	267.312	1.024.558	1.024.558	1.024.558	2.455.331	1.248.077	1.207.254					

	31-12-2018		31-12-2017	
	€	€	€	€
1.2 Vlottende activa				
1.2.2.2 Ministerie van OCW		-		-
1.2.2.3 Gemeente Leiden				
- Onroerende zaakbelasting	121.542		-	
- Vergoeding gebruik gymzalen	<u>5.815</u>		<u>5.097</u>	
		127.357		5.097
1.2.2.7 Vorderingen ouders van leerlingen				
- Te ontvangen ouderbijdragen klassieke culturele reizen		4.583		6.765
1.2.2.10 Overige vorderingen				
- Te ontvangen uitkeringen Risicofonds	37.942		13.562	
- Overige	<u>231.585</u>		<u>27.589</u>	
		269.527		41.151
1.2.2.12 Vooruitbetaalde kosten		101.041		116.690
1.2.2.14 Te ontvangen intrest		1.574		5.107
Totaal vlottende activa		<u>504.082</u>		<u>174.810</u>

1.2.4 Liquide middelen

1.2.4.1 Kasmiddelen		774		139
1.2.4.2 Tegoeden op Bankrekeningen				
Betaalrekeningen ABN AMRO	336.663		260.446	
Betaalrekeningen ING	71.675		60.663	
Spaarrekeningen ABN AMRO	9.489.276		9.381.090	
Spaarrekeningen ING	54.402		54.349	
Deposito ABN AMRO	<u>1.000.000</u>		<u>1.000.000</u>	
		10.952.016		10.756.548
		<u>10.952.790</u>		<u>10.756.687</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking. Over het bedrag dat tussentijds van het (jaar)deposito bij de ABN AMRO opgenomen wordt, wordt alleen een basisrente vergoed. De rentepercentages staan niet vast en varieerden in 2018 tussen 0,00 % en 0,03 %.

Passiva

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
2.1 Eigen vermogen		
Algemene reserve	5.873.839	6.812.385
Bestemmingsreserve publiek	1.439.000	-
Bestemmingsreserves privaat	<u>27.612</u>	<u>15.555</u>
	<u>7.340.451</u>	<u>6.827.940</u>

	Saldo	Bestemming	Overige	Saldo
	1-1-2018	resultaat	mutaties	31-12-2018
2.1.1.1 Algemene reserve	6.812.385	500.454	-1.439.000	5.873.839
2.1.1.2 Bestemmingsreserve publiek	0	-	1.439.000	1.439.000
2.1.1.3 Bestemmingsreserves privaat				
- Reserve klassieke culturele reizen	13.486	12.057	-	25.543
- Reserve lustrum	<u>2.069</u>	<u>0</u>	<u>-</u>	<u>2.069</u>
	<u>15.555</u>	<u>12.057</u>	<u>-</u>	<u>27.612</u>
Totaal vermogen	<u>6.827.940</u>	<u>512.511</u>	<u>0</u>	<u>7.340.451</u>

- De bestemmingsreserve publiek is gevormd als buffer die aangehouden wordt om risico's op te kunnen vangen. Zie: risicoanalyse (pagina 29).
- De reserve klassieke culturele reizen is gevormd als buffer voor eventuele tegenvallers tijdens de jaarlijkse reis van klas vijf. Bovendien wordt hij gebruikt als noodfonds voor ouders die niet in staat zijn de hele reissom te betalen.
- De reserve lustrum wordt iedere vijf jaar aangewend om iets 'extra's' te kunnen organiseren.

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
2.2 Voorzieningen		
Voorziening levensfasebewust personeelsbeleid	154.765	144.936
Jubileumvoorziening	150.552	165.462
Werkeloosheidsbijdragen	90.900	86.866
Voorziening groot onderhoud	<u>2.711.654</u>	<u>2.543.506</u>
	<u>3.107.871</u>	<u>2.940.770</u>

	Saldo 1-1-2018	Dotatie 2018	Onttrekking 2018	Saldo 31-12-2018
2.2.1.2 Voorziening levensfasebewust personeelsbeleid	144.936	78.047	68.218	154.765
2.2.1.4 Jubileumvoorziening	165.462	3.731	18.641	150.552
2.2.1.5 Werkeloosheidsbijdragen	86.866	29.634	25.600	90.900
2.2.3 Voorziening groot onderhoud	2.543.506	307.500	139.352	2.711.654
Totaal voorzieningen	2.940.770	418.912	251.811	3.107.871

Onderverdeling voorzieningen

	Kortlopend deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
Voorziening levensfasebewust personeelsbeleid	-	154.765
Jubileumvoorziening	6.420	144.132
Werkeloosheidsbijdragen	9.991	80.909
Voorziening groot onderhoud	262.575	2.449.079
	278.986	2.828.885

	31-12-2018		31-12-2017	
	€	€	€	€
2.4 Kortlopende schulden				
2.4.8 Crediteuren		151.549		254.843
2.4.9 Belastingen en premies				
- Te betalen loonheffing	560.459		554.304	
- Te betalen premie Risicofonds	27.068		24.016	
		587.527		578.320
2.4.10 Te betalen pensioenpremies		158.433		141.053
2.4.12 Overige kortlopende schulden				
- Te betalen netto lonen	5.188		6.513	
- Te betalen WW-uitkeringen	5.075		6.750	
- Te betalen resturen	220.583		265.618	
- Reservering spaarverlof	38.491		38.491	
- Restitutie ouders klassieke culturele reizen	-		18.300	
- Te betalen gelden Kerstactie	27.716		39.260	
- Overige	620		232	
		297.673		375.164

	31-12-2018		31-12-2017	
	€	€	€	€
2.4.14 Vooruit ontvangen subsidies OCW		23.862		20.889
2.4.16 Vooruit ontvangen bedragen				
- Vooruit ontvangen Gemeente Leiden nieuwbouw	438.629		428.806	
- Overige vooruit ontvangen bedragen	<u>30.532</u>		<u>23.870</u>	
		469.161		452.676
2.4.17 Vakantiegeld en vakantiedagen				
- Te betalen vakantiegeld		405.769		395.098
2.4.19 Overige overlopende passiva				
- Te betalen bindingstoelage	40.724		37.177	
- Nog te betalen kosten	<u>81.106</u>		<u>91.227</u>	
		121.830		128.404
		<u>2.215.804</u>		<u>2.346.447</u>

3.10 Niet uit de balans blijvende activa en passiva

Langlopende vordering OCW

Als gevolg van de overgang van het kasstelsel naar de lumpsumbekostiging in de sector VO is een langlopende vordering ontstaan op OCW. Deze vordering houdt verband met personele lasten die terugontvangen kunnen worden wanneer de school op een ander moment dan 1 augustus wordt opgeheven. De vordering bedraagt 7,5% van de bekostiging personeelskosten: € 901.939.

Leaseverplichtingen

Met de Lage Landen is een leasecontract afgesloten voor drie 'Comcolors 7050' voor de periode van 17 juli 2018 tot en met 16 juli 2020 (ca. € 15.000 per jaar).

Huurovereenkomsten

Met Canon Nederland N.V. is voor diverse copiers een huurovereenkomst afgesloten voor de periode van 1 april 2015 tot en met 31 maart 2020 (ca. € 16.000 per jaar).

Onderhoud apparatuur

Met Xafax is een onderhoudsovereenkomst afgesloten voor copiers en scanapparatuur voor de periode 1 september 2015 tot en met 31 augustus 2020 (ca. € 2.700 per jaar).

Met Langerak de Jong is een onderhoudsovereenkomst afgesloten voor vier koffieautomaten voor de periode 28 februari 2018 tot en met 29 februari 2021 (ca. € 3.500 per jaar).

Bruikleenovereenkomst

Met de Gemeente Leiden is een bruikleenovereenkomst afgesloten voor de bruikleen van het gebouw Lammenschansweg 6 te Leiden voor de duur van 3 jaar met een maximum van 5 jaar. De ingangsdatum is 1 augustus 2015. De vergoeding voor bouwkundig onderhoud bedraagt jaarlijks € 33.975 (prijsspeil 2015).

Verwarming en elektra

Met NUON is een overeenkomst tot aansluiting en levering van warmte t.b.v. de Nieuwe Marnixstraat afgesloten voor de periode van 1 augustus 2009 tot 1 augustus 2024.

Met Liander is een overeenkomst afgesloten betreffende meetdiensten gas en elektriciteit voor de periode 1 oktober 2014 tot en met 30 september 2019.

Met Eneco is een overeenkomst tot levering van vast gas t.b.v. de Nieuwe Marnixstraat en de Fruinlaan afgesloten voor de periode van 1 januari 2016 tot en met 31 december 2018.

Met Eneco is een overeenkomst tot levering van vast gas t.b.v. Lammenschansweg 6 afgesloten voor de periode van 8 december 2016 tot en met 31 december 2018.

Schoonmaak

Met B2-Cleaning is een overeenkomst aangegaan voor schoonmaakdienstverlening en glasbewassing voor de periode van 1 september 2016 tot en met 31 augustus 2019 met een eenzijdige verlengingsmogelijkheid van drie keer één jaar (ca. € 230.000 per jaar).

Schoolboeken

Met Van Dijk Educatie is een overeenkomst aangegaan voor de levering van schoolboeken voor de periode 1 maart 2016 tot en met 28 februari 2018 met een eenzijdige verlengingsmogelijkheid van vier keer één jaar (ca. € 700.000 per jaar).

Pre-universitair excellentieprogramma

Met de Universiteit Leiden is een samenwerkingsovereenkomst aangegaan m.b.t. deelname van leerlingen aan het pre-universitair programma voor onderwijs en onderzoek voor de duur van drie jaar, ingaande op 1 september 2018 (ca. € 5.000 per jaar).

Onderwijsondersteuning

Met Inwijs is een raamovereenkomst aangegaan voor het op afroep beschikbaar stellen van medewerkers aan de school voor de uitoefening van verschillende activiteiten om op flexibele wijze het onderwijzend personeel te ondersteunen voor het schooljaar 2018-2019.

3.11 Toelichting op de staat van baten lasten 2018

	2018	Begroot 2018	2017
	€	€	€
Baten			
3.1 Rijksbijdragen			
Bekostiging personeelskosten	12.025.859	11.706.020	11.601.790
Vermindering i.v.m. uitkeringskosten	-145.146	-144.710	-132.569
Funciemix randstadregio's	276.349	283.390	273.750
Bekostiging exploitatiekosten	1.559.574	1.533.340	1.524.591
Bekostiging lesmateriaal	643.437	633.060	628.073
Prestatiebox VO	599.587	548.240	544.725
Ontvangen doorbetalingen			
Rijksbijdrage SWV	242.484	189.070	200.177
Overige	45.590	58.000	55.434
	<u>15.247.734</u>	<u>14.806.410</u>	<u>14.695.971</u>
Afdracht bekostiging VAVO-leerlingen	-31.274	-17.000	-14.423
	<u>15.216.460</u>	<u>14.789.410</u>	<u>14.681.548</u>
3.2 Overige overheidsbijdragen			
Gemeente Leiden bijdrage veldhuur	15.957	30.000	19.267
Gemeente Leiden vergoeding gymlokalen	5.815	6.000	5.024
	<u>21.772</u>	<u>36.000</u>	<u>24.291</u>
3.5 Overige baten			
Ouderbijdragen klassieke culturele reizen	309.415	322.000	286.950
Detachering personeel	44.379	5.000	18.140
Verhuur lokalen	27.200	25.000	24.744
Huur lockers leerlingen	13.938	13.000	13.980
Opbrengsten reünie	34.095	0	0
Overige baten	14.234	10.000	24.572
	<u>443.261</u>	<u>375.000</u>	<u>368.386</u>

	2018 €	Begroot 2018 €	2017 €
Lasten			
4.1 Personeelslasten			
Lonen en salarissen	12.071.847	11.687.400	11.451.450
Overige personele lasten	380.072	624.500	445.132
Af: uitkeringen	-176.196	-45.000	-192.805
	<u>12.275.723</u>	<u>12.266.900</u>	<u>11.703.777</u>
<i>Uitsplitsing lonen en salarissen</i>			
Brutolonen en salarissen	9.483.186	-	9.050.869
Sociale lasten	1.170.611	-	1.074.433
Pensioenpremies	1.418.050	-	1.326.148
<u>Lonen en salarissen</u>	<u>12.071.847</u>	<u>-</u>	<u>11.451.450</u>
<i>Lonen en salarissen naar kostendrager</i>			
Directie	457.659	450.910	421.380
Onderwijzend personeel	10.461.272	10.128.000	9.949.149
Onderwijs ondersteunend personeel	1.152.915	1.108.490	1.080.921
	<u>12.071.846</u>	<u>11.687.400</u>	<u>11.451.450</u>
<i>Uitsplitsing overige personele lasten</i>			
Dotatie personele voorzieningen	-14.910	-10.000	46.678
Uitzendkrachten en inhuur personeel	212.644	400.000	205.424
Scholing en coaching	72.702	118.000	97.835
Werving	2.894	11.000	11.957
Arbozorg	18.226	15.000	12.038
Geschenken personeel	17.112	17.000	16.759
Personeelsfeesten	35.044	34.000	24.137
Kantinekosten personeel	20.693	28.000	21.263
Overige	15.667	11.500	9.041
<u>Overige personele lasten</u>	<u>380.072</u>	<u>624.500</u>	<u>445.132</u>
Bij de stichting waren in 2018 gemiddeld 147,70 fte's werkzaam (2017: 144,84)			
Onderverdeeld naar:		2018	2017
Directie		3,99	3,75
Onderwijzend personeel		121,82	119,97
Onderwijs ondersteunend personeel		21,89	21,12
		<u>147,70</u>	<u>144,84</u>

	2018	Begroot 2018	2017
	€	€	€
4.2 Afschrijvingen materiële vaste activa			
Verbouwingen	38.767	38.766	38.766
Schoolmeubilair	28.629	28.797	29.137
Overig meubilair	8.450	8.223	8.418
Inventaris ICT	88.285	76.194	75.022
Audiovisuele middelen	81.777	102.068	36.147
Overige inventaris	13.168	12.537	12.586
Duurzame leermiddelen	8.236	8.186	8.186
Software	-	-	-
	<u>267.312</u>	<u>274.771</u>	<u>208.262</u>
4.3 Huisvestingslasten			
Huur sportvelden	37.782	52.000	37.797
Huur gymlokalen	31.604	32.000	32.955
Klein onderhoud en reparaties	45.973	60.000	64.768
Contractonderhoud	41.034	51.000	52.119
Kleine aanpassingen gebouw	9.495	10.000	1.600
Gebruikskosten Lammenschansweg	34.970	34.000	34.213
Energie en water	174.256	187.000	250.838
Schoonmaakkosten	270.317	268.000	260.403
Vuilafvoer	20.252	18.000	19.235
Heffingen	9.040	10.000	10.664
Beveiliging gebouw	11.423	11.000	10.266
Tuinonderhoud	8.955	10.000	9.020
Dotatie voorziening onderhoud	307.500	307.500	307.500
Overige	6.584	5.000	5.447
	<u>1.009.185</u>	<u>1.055.500</u>	<u>1.096.825</u>

	2018	Begroot 2018	2017
	€	€	€
4.4 Overige lasten			
<i>Administratie en beheerslasten</i>			
Kosten Raad van Toezicht	13.023	10.000	19.720
Kosten MR	2.576	2.500	3.250
Accountantskosten	26.673	30.000	30.105
Administratiekantoor	41.078	44.000	47.376
(Juridische) advisering	9.912	15.000	29.424
Verzekeringen	14.417	18.000	16.724
Contributies besturenorganisaties	66.392	54.000	54.436
Werving leerlingen en PR	28.257	18.000	17.674
Representatiekosten naar derden	5.429	7.000	5.399
Portokosten	11.182	11.000	8.884
Telefoon en internet	26.702	28.000	29.013
Licenties administratieve software	98.843	102.000	98.556
Kantoorkosten	13.173	14.000	13.768
Overige	1.789	3.500	1.966
	<u>359.446</u>	<u>357.000</u>	<u>376.295</u>
	-----	-----	-----
<i>Verlooptabel accountantskosten</i>		<i>2018</i>	<i>2017</i>
		<i>Wijs</i>	<i>Wijs</i>
Onderzoek jaarrekening 2016 E&Y		-	4.405
Onderzoek jaarrekening Wijs		26.673	25.700
Andere controleopdrachten		-	-
Fiscale adviezen		-	-
Andere niet-controlediensten		-	-
		<u>26.673</u>	<u>30.105</u>
<u>Accountantskosten</u>		<u>26.673</u>	<u>30.105</u>
		-----	-----
<i>Inventaris, apparatuur en leermiddelen</i>			
Meubilair en inventaris < € 500	1.162	7.000	5.093
ICT < € 500	2.642	10.000	2.543
Onderhoud meubilair en inventaris	13.210	35.000	28.290
Systeembeheer en diverse ICT	25.608	20.000	11.608
Leermiddelen	92.426	101.000	78.874
Schoolboeken	621.079	732.000	733.812
(Culturele) activiteiten	26.619	22.000	20.966
Sportactiviteiten	36.828	35.000	35.627
Kosten klassieke culturele reizen	297.358	322.000	285.099
Licenties onderwijssoftware	13.447	10.000	9.295
Reproductiekosten	87.762	100.000	93.682
	<u>1.218.141</u>	<u>1.394.000</u>	<u>1.304.889</u>
	-----	-----	-----

	2018	Begroot 2018	2017
	€	€	€
<i>Overige</i>			
Bankkosten	2.292	1.700	1.910
Kosten reünie	38.804	5.000	0
EHBO en overige	2.786	2.500	2.478
	<u>43.882</u>	<u>9.200</u>	<u>4.388</u>
	-----	-----	-----
	-----	-----	-----
Totaal overige lasten	<u>1.621.469</u>	<u>1.760.200</u>	<u>1.685.572</u>
	=====	=====	=====
5.1 Financiële baten			
Rentebaten	<u>4.707</u>	<u>7.000</u>	<u>15.604</u>
	=====	=====	=====

3.12 Model E: Verbonden partijen

Naam	Statutaire zetel	Rechtsvorm	Belangrijkste activiteiten
SWV Passend Onderwijs VO 2801	Leiden	Stichting	Leerlingen met speciale ondersteuningsbehoeften een passend onderwijsaanbod bieden, dat gericht is op het behalen van een diploma of voorbereidt op een arbeidsplaats
Stichting Schoolfonds Stedelijk Gymnasium	Leiden	Stichting	Innen van ouderbijdragen t.b.v. het bieden van extra onderwijsvoorzieningen

3.13 Model G1: Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Kenmerk toewijzing	Datum toewijzing	Bedrag van de toewijzing €	Ontvangen t/m verslagjaar €	De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking:
Subsidie zij-instroom	DL/B/110284	18-5-2009	40.000	40.000	nog niet geheel afgerond
Subsidie studieverlof	DL/B/110284	18-5-2009	6.858	6.858	nog niet geheel afgerond
Subsidie studieverlof	DL/B/110284	18-5-2009	4.929	4.929	nog niet geheel afgerond

3.14 WNT: Wet normering bezoldiging topfuncties publieke en semipublieke sector

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden. Het voor de stichting toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 € 133.000 (Klasse C – 7 complexiteitspunten).

Complexiteitspunten per criterium:

- Driejaarsgemiddelde van de totale baten per kalenderjaar is € 13.859.335: 4 punten;
- Driejaarsgemiddelde van het aantal bekostigde leerlingen is 1994: 2 punten;
- Gewogen aantal onderwijssoorten is 1: 1 punt.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen

bedragen x € 1	B.Th.J. Vieveen	I.M. Krul
Functiegegevens	Voorzitter CvB	Lid CvB
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	103.588	88.607
Beloningen betaalbaar op termijn	17.827	14.093
<i>Subtotaal</i>	121.415	102.700
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	133.000	133.000
Minus onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging	121.415	102.700
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2017		
bedragen x € 1	B.Th.J. Vieveen	I.M. Krul
Functiegegevens	Voorzitter CvB	Lid CvB
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	102.964	85.308
Beloningen betaalbaar op termijn	16.059	13.218
<i>Subtotaal</i>	119.023	98.526
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	129.000	129.000
Totale bezoldiging 2017	119.023	98.526

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	M. van Eck van der Sluijs-van de Bor	S.L. Pikker	C.T.M. Kouwenaar	A.H. den Held	W.P. de Ridder
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1-31-12	1/1-31-12	1/1-31-12	1/1-31-12	1/1-31-12
Bezoldiging					
Totale bezoldiging	3.600	2.362	0	2.400	2.400
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	19.950	13.300	13.300	13.300	13.300
Minus onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2017					
bedragen x € 1	M. van Eck van der Sluijs-van de Bor	S.L. Pikker	C.T.M. Kouwenaar	M.J.G. Bormans	B.F. Tjdhof
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid	Voorzitter	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1-31-12	1/1-31-12	1/1-31-12	1/1-31-12	1/1-31-12
Bezoldiging					
Totale bezoldiging	2.362	2.362	0	0	2.362
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	12.900	12.900	12.900	19.350	12.900

De heer M.J.G. Bormans en de heer C.T.M. Kouwenaar zien af van enigerlei beloning.

3.15 Voorstel bestemming resultaat

Het College van Bestuur stelt voor om het resultaat over 2018 ad € 512.511 positief te bestemmen aan de onderstaande reserves. Vooruitlopend op de vaststelling door het College van Bestuur is dit reeds in de jaarrekening verwerkt.

Algemene reserve	€	500.454
Bestemmingsreserve klassieke culturele reizen	€	12.057
Bestemmingsreserve lustrum	€	-
	€	<u>512.511</u>

3.16 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op de waardering van de in de balans getoonde posten of het resultaat.

Leiden, 4 juni 2019

Drs B.Th.J. Vieveen

drs I.M. Krul

4 Overige gegevens

4.1 Goedkeuring jaarrekening door Raad van Toezicht

Deze jaarrekening is op 4 juni 2019 goedgekeurd door de Raad van Toezicht.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht van
Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden
Fruinlaan 15
2313 EP LEIDEN

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden te LEIDEN gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de balans per 31 december 2018;
- (2) de staat van baten en lasten over 2018; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1 (j) Uitvoeringsregeling WNT

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven postadres
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarsse
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarsse

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn

het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

accountants
onderwijs & kinderopvang

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 3 juni 2019
Wijs Accountants

Was getekend: M.A.M. Heijligers AA

Kenmerk: 2019.0087.conv

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven postadres
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarsse
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarsse

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK 58941487
BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

Bijlage I. Jaarverslag GMR 2017-2018

JAARVERSLAG 2017-2018

GEMEENSCHAPPELIJKE MEDEZEGGENSCHAPSRAAD en PERSONEELS MEDEZEGGENSCHAPSRAAD STEDELIJK GYMNASIUM LEIDEN

Samenstelling medezeggenschapsraad:

Oudergeleding:

Locatie Athena: dhr. P. Hulsen, mevr. F. Krijger

Locatie Socrates: mevr. C. Gonsalves, mevr. J. Kerstholt (voorzitter)

Leerling geleding:

Locatie Athena: dhr. M. Schoonderwald; vacature

Locatie Socrates: dhr. D. Nagy en dhr. W. Potjewijd

Personeelsgeleding:

Locatie Athena: mevr. R. Danse, mevr. M. de Jong, (secretaris PMR), dhr. T. de Weerd, dhr. A. Zakarian

Locatie Socrates: mevr. I. Mertens, mevr. A. Reichart, mevr. A. Roos (voorzitter PMR); vacature

Ambtelijk secretaris: mevr. M. Yntema

Vergaderingen en commissies

De GMR vergaderde dit jaar vier maal. Een maal ging de vergadering niet door i.v.m. een weeralarm. GMR-leden hadden zitting in de BAC conrector onderwijs en zorg, coördinator klas 5 en 6 en lid RvT.

Inhoud

I Algemeen

II Regelingen

III Beleidsstukken

IV Huisvesting

V Personele wijzigingen

I Algemeen

Het schooljaar 2017-2018 heeft geen al te grote vernieuwingen, problemen of veranderingen met zich meegebracht. Toch was de school weer volop in beweging. Hieronder volgt een bondige opsomming van de behandelde onderwerpen en genomen besluiten, gegroepeerd op thema.

II Regelingen

Inductietraject

Het nieuwe inductietraject werd ontworpen en kwam tot stand in overleg met de schoolleiding en alle betrokken begeleiders op school (Bos-sers). In het inductietraject staat het traject voor nieuwe collega's en stagiaires beschreven. Het traject duurt in principe 3 jaar en is afhankelijk van het opleidingstraject van de docent. In het schooljaar 2016-2017 zijn we gestart met het traject. Het traject en het document werden bijgesteld aan de hand van de opgedane ervaringen.

Klokkenluidersregeling

Er is een nieuwe wet op de Klokkenluidersregeling. De bestaande klokkenluidersregeling moest op een aantal punten aangepast worden. Verschillen t.o.v. de vorige regeling zijn o.a. dat er een huis voor de klokkenluiders is (verplicht voor alle bedrijven met meer dan 50 werknemers in dienst) en dat het bestuur verplicht is een interne vertrouwenspersoon en een externe commissie integriteitszaken in te stellen.

Vakantieregeling 2018-2019

Bij het vaststellen van de vakantieregeling is er wederom voor gekozen de vrijdag na Hemelvaart een vrije dag te maken en een meivakantie van 2 weken te realiseren (de reguliere week en de week ervoor).

Protocollen alcohol en genotmiddelen

De bestaande protocollen hebben in overleg met de GMR een update gekregen.

Oudergesprekken (tafeltjesavonden)

Het afgelopen jaar werden de oudergesprekken nieuwe stijl waarbij ook de leerling aanwezig was voortgezet. Om de werkdruk van de docenten te verminderen is tevens gekozen voor 1 ouderavond per locatie ipv 2 en een beperkt aantal, maar wel iets langere, gesprekken per leerling. De PMR heeft aangedrongen op verdere maatregelen om de planning van deze gesprekken te optimaliseren (aantal gesprekken, pauzes, maaltijdvoorziening, etc) en gezamenlijk op zoek te gaan naar methoden om overbelasting en over intekening van docenten van met name de kernvakken te voorkomen.

ICT

Omdat we nu wifi in de school hebben en er een toenemende behoefte is om te werken met computers, is een pilot uitgezet in 2 onderbouwklassen, op beide locaties een klas (klas 2D en 3P). Daarnaast is er geprobeerd om een groep docenten te laten meedoen die verschillen in hun ICT-wensen en vaardigheden. In oktober 2017 zijn er laptops gehuurd. De pilot zal het volgend schooljaar voortgezet worden. Mevr. S. te Rietstap presenteerde de uitkomsten van de tussentijdse evaluatie. De GMR verwacht eind volgend schooljaar de evaluevaluatie en een voorstel hoe we hier als school mee verder gaan. Gelijkwaardige voorzieningen op beide schoolgebouwen blijven een punt van zorg.

AVG

Per 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van toepassing.

Dat betekent dat er vanaf die datum dezelfde privacywetgeving geldt in de hele Europese Unie (EU). De GMR heeft ingestemd met de voorliggende stukken. Het gaat hier nl. om een work in progress, dat jaarlijks geëvalueerd zal worden en dat nog aangevuld moet worden. Dhr. M. de Weert is de nieuwe Functionaris voor de Gegevensbescherming (FG). De GMR heeft vooral aangedrongen op een vertaling van de beleidsstukken in praktische richtlijnen, met name met betrekking tot het gebruik van magister en de publicatie van fotomateriaal naar aanleiding van schoolevenementen.

Magister

In de PMR is het onderwerp huiswerk in Magister besproken. Docenten in klas 1 wordt gevraagd het huiswerk in Magister te noteren. Hetzelfde geldt voor klas 2 en 3 mbt de toetsen. De PMR is echter van mening dat het proces mbt de invoering van deze maatregel niet correct is verlopen en constateert dat er onvoldoende draagvlak is onder de docenten vanwege didactische en praktische redenen.

Jaarplanning en werkdruk

Omdat veel leerlingen en personeelsleden een hoge werkdruk ervaren, is de rol van de jaarplanning hierbij uitgebreid aan de orde geweest in de PMR. De directie heeft een enquête uitgezet onder het personeel en denkt na over een nadere optimalisering van de jaarplanning.

III Beleidsstukken

Schoolplan 2015-2019

Het schoolplan 2015-2019 heet *Wortels en vleugels* en bevat een globale visie op de weg die onze school wil inslaan in de nabije toekomst. Een concretere uitwerking staat geformuleerd in het activiteitenplan.

Activiteitenplan

In het activiteitenplan staan concrete onderwerpen omschreven die de schoolleiding als speerpunten ziet. Anders dan bij eerdere activiteitenplannen gaat het nu niet om zaken met een begin en een eind, maar om doorlopende processen. De GMR heeft aangedrongen op een tussentijdse evaluatie en de conrector onderwijs en zorg presenteerde een overzicht met de stand van zaken tot nu toe.

Begroting en Kadernota 2018

De financiële situatie van de school is nog steeds goed. Door de vertraging van de nieuwbouw is het nog niet gelukt de klassen verder te verkleinen. Voor het komend schooljaar is er een kleine afname in het aantal leerlingen, hetgeen betekent dat potentiële nieuwe leerlingen in de toekomst meer actief geworven zullen worden.

Bij de bespreking van de kadernota is 250.000 euro incidenteel beschikbaar gesteld voor het verbeteren van de onderwijskwaliteit. Uitgangspunten bij de besteding was dat het incidenteel geld betrof, dus dat er geen structurele uitgaven mee bekostigd konden worden. Verder moest de inzet de kwaliteit van het onderwijs verbeteren en de opzet van de extra projecten/pilots moest onderzoekend van aard zijn. Het idee is om meer peer education in te zetten, nl leerlingen die andere leerlingen ondersteunen, bijvoorbeeld als teacher assistent of bij het verbeteren van ICT-vaardigheden. Verder is een aantal projecten rond het thema meer handen in de klas van start gegaan. Een derde aandachtspunt is de verlengde schooldag of wel brede school. Door de huiskamer, huiswerkgroepen en RT wordt er meer aandacht gegenereerd voor leerlingen die daar behoefte aan hebben. De GMR/PMR zal de implementatie van met name het 'meer handen in de klas' voorstel nauwgezet volgen omdat gehoopt wordt dat de werkdruk voor docenten hiermee ook iets beperkt kan worden.

Personeelsbeleid : Ontwikkeldossier voor docenten

In samenwerking met de PMR is de wijze waarop de gesprekscyclus van docenten is vormgegeven aangepast. Docenten wordt nu gevraagd om een ontwikkeldossier te maken en dit dossier zal de basis vormen van de functioneringsgesprekken. De PMR heeft intensief overleg gevoerd over de totstandkoming van dit systeem en heeft ingestemd voor de duur van anderhalf jaar (tot en met eind schooljaar 2018-2019). Dan zal het nieuwe systeem worden geëvalueerd en mogelijk bijgesteld worden.

Formatieplan

Het formatieplan wordt jaarlijks ter instemming voorgelegd aan de PMR en in de GMR kort toegelicht. Het bevat een vertaling van de begroting en kadernota in de praktijk (naar aanleiding van het aantal aanmeldingen) en een lijst met taken die de school heeft gecreëerd om het beleid van de school te kunnen uitvoeren (denk aan zorgcoördinatoren of reisleiders Klassieke reizen). De PMR stemde in na een aantal kleine wijzigingen in het C-taken pakket. Aan het eind van het schooljaar heeft de PMR op de valreep ingestemd met nog een fundamentele wijziging, nl. een substantiële verhoging van het aantal uren voor de leerjaar coördinatoren. Aangezien de werkdruk van de coördinatoren vermoedelijk ook is toegenomen door een veranderd verwachtingspatroon van ouders ten aanzien van de invulling van de taak van de coördinatoren, is ingestemd onder voorwaarde dat er ook binnen de GMR en andere gremia waarin ouders vertegenwoordigd worden een discussie gaat plaatsvinden over de inhoud van deze functie en verwachtingen daaromtrent. Daarnaast is de voorwaarde gesteld alle taken die te maken hebben met het begeleiden van leerlingen (mentoren, zorgcoördinatoren, etc.) nog eens tegen het licht te houden.

Inspectiebezoek

Er heeft op verzoek van de school in juni een inspectiebezoek plaatsgevonden waarbij het oordeel "goed" is verkregen. Dit oordeel was noodzakelijk voor toelating tot het traject Excellente scholen (verlenging van het predicaat excellent). Het verslag hiervan zal pas begin volgend jaar beschikbaar zijn. Dit verslag zal samen met de zelfevaluatie die het bestuur heeft geschreven ter voorbereiding van het bezoek, belangrijke input zijn voor de ontwikkeling van het nieuwe schoolplan.

IV Huisvesting

Nieuwbouw Athena

Er is dit jaar in overleg met de klankbordgroep een nieuw definitief ontwerp gemaakt en er heeft uitgebreid archeologisch, flora- en faunaonderzoek plaatsgevonden. Vervolgens is de aanbestedingsprocedure gestart. Helaas zijn enkele bouwbedrijven daarbij afgehaakt ivm de toegenomen drukte op de bouwmarkt en de technische problemen bij het aanleggen van de verdiepte lokalen. Uiteindelijk is één gegadigde overgebleven, waarbij met een aanzienlijke overschrijding van het budget rekening moet worden gehouden, nl. 2,2 miljoen. Er is daarom een aanvraag gedaan voor een extra investering en er wordt gekeken naar alternatieven, bv. het bouwen van gymzalen elders in de wijk.

V Personele wijzigingen

Conrector Onderwijs en Zorg

Mevr. M. Uijlenbroek nam afscheid als conrector Onderwijs en Zorg en werd opgevolgd door mevr. S. Bakker. Mevr. I. Verolme nam op haar beurt het coördinaat klas 5 en 6 op Athena over.

Raad van Toezicht

Dhr. R. Bormans en dhr. B. Tijdhof namen afscheid per 1 januari 2018. De GMR heeft ingestemd met de procedure en de profielschets van de nieuwe leden. De GMR deed een bindende voordracht voor een van deze vacatures. De andere vacature was op niet-bindende voordracht van de RvT. De nieuwe leden zijn dhr. W. de Ridder en dhr. A. den Held.

Verkiezingen: samenstelling GMR 2017-2018

Aan het einde van het schooljaar 2017-2018 waren er in alle geledingen van de GMR verkiezingen.

Oudergeleding Athena: dhr. P. Hulsen werd herkozen.

Oudergeleding Socrates: mevr. C. Gonsalves stelde zich niet herkiesbaar. Haar plaats wordt ingenomen door dhr. B. Jongman.

Leerlinggeleding Athena: er was nog een vacature. Deze wordt ingevuld door O. McErlean.

Leerlinggeleding Socrates: dhr. D. Nagy en dhr. W. Potjewijd namen afscheid. Dhr. E. Abspoel en mevr. R. Swinkels werden nieuw gekozen.

Personeelsgeleding Athena: dhr. T. De Weerd nam afscheid. Mevr. I. Mertens stelde zich herkiesbaar voor Athena en werd herkozen.

Personeelsgeleding Socrates: de vacature en de plek van mevr. I. Mertens worden ingenomen door mevr. R. Muskens en mevr. I. Wakelkamp. Mevr. A. Roos stelde zich herkiesbaar en werd herkozen.

Leiden, augustus 2018

Mevr. M. de Jong
Secretaris GMR